

PENSIJU PLĀNA
"LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS"
2018.GADA PĀRSKATS

SAGATAVOTS SASKAŅĀ AR EIROPAS SAVIENĪBĀ APSTIPRINĀTAJIEM
STARPTAUTISKAJIEM FINANŠU PĀRSKATU STANDARTIEM
UN NEATKARĪGA REVIDENTA ZIŅOJUMS

Rīga, 2019

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

SATURS

Informācija par plānu	3
Pensiju plāna vadības ziņojums	4
Paziņojums par ieguldījumu pārvaldes sabiedrības valdes atbildību	7
Turētājbankas ziņojums	8
Finanšu pārskati:	
Neto aktīvu pārskats	10
Neto aktīvu kustības pārskats	11
Naudas plūsmas pārskats	13
Finanšu pārskatu pielikums	14
Neatkarīga revidenta ziņojums	38

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

INFORMĀCIJA PAR PLĀNU

Plāna nosaukums:	Luminor Sabalansētais pensiju plāns (Plāns)
Pensiju plāna īss apraksts:	Noteiktu iemaksu pensiju plāns bez biometrisku risku seguma un bez garantētas noteiktas ieguldījumu atdeves
Plāna reģistrācijas numurs:	PPL28-06.04.03.03.424/145
Plāna reģistrācijas datums:	2010. gada 19. oktobris
Fonda nosaukums:	Luminor Latvijas Atklātais pensiju fonds Akciju Sabiedrība (Sabiedrība)
Fonda juridiskā adrese:	Krišjāņa Valdemāra iela 62, Rīga, Latvija, LV-1013
Fonda biroja adrese:	Krišjāņa Valdemāra iela 62, Rīga, Latvija, LV-1013
Pensiju fonda reģistrācijas numurs:	40103331798
Licences numurs:	06.04.05.424/487
Licences izsniegšanas datums:	2017. gada 20. oktobris

Par pensiju plāna vadību ir atbildīga Sabiedrības valde:

Vārds, uzvārds	Ieņemamais amats	Iecelšanas datums	Atbrīvošanas datums
Jānis Buks	Valdes priekšsēdētājs	20.09.2016	28.09.2018
Normunds Rudzītis	Valdes priekšsēdētājs	28.09.2018	-
Angelika Tagel	Valdes locekle	20.09.2016	-
Ilja Arefjevs	Valdes loceklis	20.09.2016	-

Līdzekļu pārvaldītāja nosaukums:	Luminor Asset Management IPAS (Luminor Pensions Latvia IPAS 02.08.2018 tika pievienots Luminor Asset Management IPAS)
Līdzekļu pārvaldītāja juridiskā un pasta adrese:	Skanstes iela 12, Rīga, LV-1013, Latvija
Līdzekļu pārvaldītāja reģistrācijas numurs:	40003699053
Licences numurs:	06.03.06.241/341
Licences izsniegšanas datums:	2017. gada 2. oktobris
Turētājbanka:	Luminor Bank AS
Turētājbankas juridiskā adrese:	Skanstes iela 12, Rīga, Latvija, LV-1013
Turētājbankas reģistrācijas numurs:	40003024725
Ieguldījuma plāna pārvaldnieks:	Tarass Buka (Anne Leino līdz 02.08.2018.)
Pārskata gads:	2018. gada 1. janvāris – 2018. gada 31. decembris

Revidenta un atbildīgās zvērinātas revidentes vārds un adrese:	PricewaterhouseCoopers SIA Komerccarbības licence Nr. 5 Krišjāņa Valdemāra iela 21-21, Rīga, LV – 1010 Latvija Atbildīgā zvērinātā revidente Ilandra Lejiņa Zvērinātā revidente Sertifikāts Nr. 168
--	---

PENSIJU PLĀNA VADĪBAS ZIŅOJUMS

Plāna neto aktīvu vērtība pārskata gada beigās bija 19,3 milj. EUR. Pārskata gada laikā Plāna neto aktīvi ir pieauguši par 17,6% jeb 2,9 milj. EUR.

Plāna daļas vērtība pārskata gada laikā samazinājās par 3,9%, no 1,729565 EUR līdz 1,662000 EUR.

Ieguldījumu politika un portfeļa struktūra

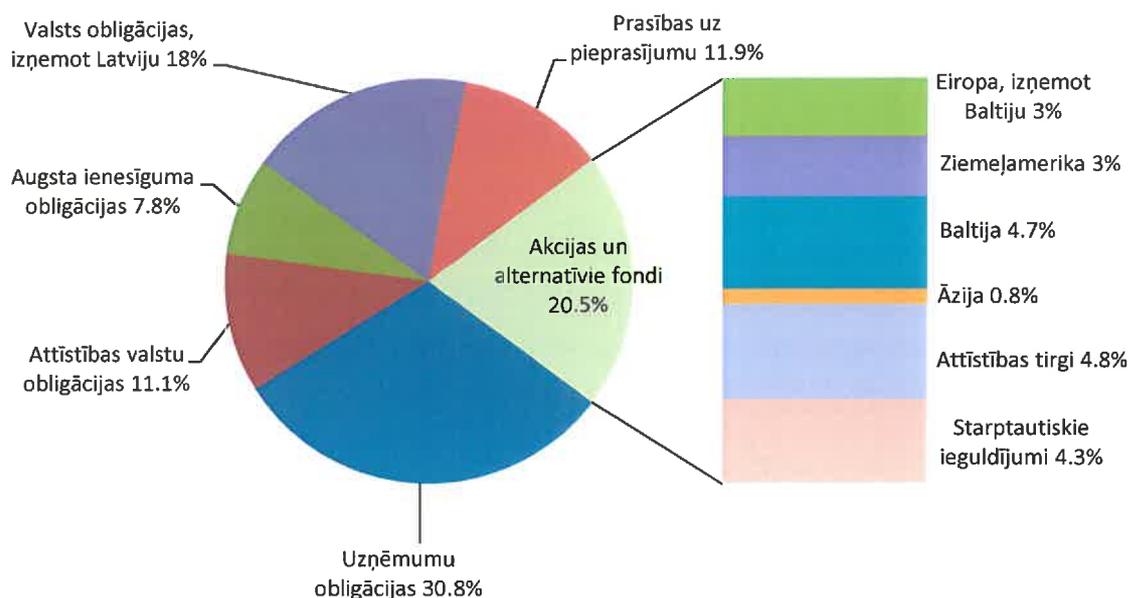
Plāna aktīvi tiek ieguldīti ar nolūku panākt papildpensijas kapitāla pieaugumu ilgākā laika posmā, īstenojot sabalansētu ieguldījumu politiku. Sabalansēta ieguldījumu politika paredz, ka kapitāla pieaugums tiks gūts gan no kapitāla vērtspapīru cenas pieauguma un dividendēm, gan no fiksētā ienākuma vērtspapīru procentu ienākumiem un no to cenas pieauguma. Plāna aktīvu sadalījums pa ieguldījumu kategorijām ir sabalansēts - līdz 25% Plāna aktīvu ieguldot akcijās un citos kapitāla vērtspapīros, kā arī riska kapitāla tirgū un nekustamajā īpašumā, bet pārējos Plāna aktīvus ieguldot finanšu instrumentos ar fiksētu ienesīgumu, tostarp arī termiņnoguldījumos, naudas tirgus instrumentos, un citos atļautos ieguldījumu objektos.

Plānam ir ilgtermiņa stratēģija, kas pieļauj mērenas īstermiņa Plāna vērtības svārstības.

Pārskata gada laikā Plāna ieguldījumu īpatsvars obligāciju fondos pieauga no 66,0% līdz 67,7%, no tiem korporatīvo obligāciju fondi veidoja 29,2%, valsts obligāciju fondi – 18,0%, attīstības valstu emitentu obligāciju fondi – 11,1% un augsta ienesīguma obligāciju fondi – 9,4%. Plāna vidējais termiņš līdz dzēšanai (duration) pārskata gada beigās bija 4,6.

Pārskata gada laikā Plāna ieguldījumu īpatsvars akciju tirgos samazinājās no 18,6% līdz 15,8%. Ieguldījumu īpatsvars Baltijas nekustamo komercīpašumu fondā bija 4,7%. Plāna ieguldījumu politikā paredzētais maksimālais ieguldījumu īpatsvars akcijās ir 25%. Lai arī akciju cenas svārstās straujāk, sagaidāms, ka to atdeve ilgākā laika periodā būs augstāka nekā fiksēta ienākuma vērtspapīriem. Lai sasniegtu lielāku atdevi Plāna dalībniekiem, Plāna aktīvus vidēji 20% apmērā plānots ieguldīt akcijās un akciju fondos.

Plāna līdzekļi tiek ieguldīti visā pasaulē, un netiek pieļauta līdzekļu ieguldījumu koncentrācija kādā no tautsaimniecības sektoriem vai reģioniem. Pārskata gada beigās portfeļa aktīvu struktūra bija šāda:

*Grafikā attēlota ieguldījumu portfeļa aktīvu klašu ekspozīcija ģeogrāfiskā sadalījumā

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

Plāna ienesīgums un situācija finanšu un kapitāla tirgū

Plāns pārskata gadā uzrādīja ienesīgumu -3,91%. Plāna rezultātu lielā mērā noteica pasaules akciju cenu kritums, īpaši Eiropas un attīstības valstu akciju tirgos, kā arī augsta ienesīguma un attīstības valstu obligāciju cenu samazinājums. Pozitīvu devumu Plāna rezultātam nodrošināja ieguldījumi valsts obligācijās un Baltijas nekustamo komercīpašumu fondā. Vērtējot ieguldījumu plānu ienesīguma rādītājus, jāņem vērā, ka tie ir svārstīgi, tādēļ objektīvi salīdzināmi tikai ilgākā laika posmā.

Kopumā 2018. gadā pasaules finanšu tirgos atgriezās svārstīgums. Iepriekšējo gadu laikā tas tika mākslīgi samazināts, pateicoties pasaules centrālo banku ekspansīvai monetārajai politikai (likmju samazināšana, finanšu instrumentu izpirkšana), bet šis laiks jau ir praktiski beidzies.

Pārskata gada laikā finanšu tirgus dalībnieki pievērsa uzmanību ne tikai jau ierastajiem pasaules vadošo centrālo banku vārdiem un darbībām, un ekonomiskajiem rādītājiem, bet nozīmīgumu ieguva arī politisko notikumu un politisko ziņu plūsma.

Maija beigās satraukumu finanšu tirgos izraisīja Itālijas politiskās krīzes saasināšanās. Augustā asu krīzi piedzīvoja Turcijas finanšu tirgi, kad krasi krita Turcijas liras vērtība (par vairāk nekā 30% gan pret ASV dolāru, gan pret eiro), negatīvi ietekmējot arī pārējo attīstības valstu finanšu tirgus.

Nopietnu lomu tirgus dalībnieku noskaņojuma pasliktināšanā, īpaši pret attīstības valstu finanšu tirgiem, nospēlēja arī nenoteiktība saistībā ar tirdzniecības karu starp ASV un Ķīnu un bažas par tā negatīvo ietekmi uz Ķīnas un citu valstu emitentu finansiālajiem rezultātiem un pasaules ekonomiku kopumā.

Pārskata gada laikā pieauga arī investoru bažas par to, ka globālās ekonomikas pieauguma temps sāk palēnināties, uz ko norādīja arī globālie ekonomiskie dati. ASV ekonomiskie dati pārsvāra bija labāki nekā pārējās pasaules valstu dati, kas jāva ASV Federālo rezervju sistēmai (FRS) 2018. gada laikā 4 reizes palielināt bāzes procentu likmes. 2018. gadā pasaules vadošās centrālās bankas turpināja īstenot monetārās politikas normalizāciju, t.i. paaugstinot procentu likmes un samazinot aktivitātes obligāciju tirgos.

Pārskata gada laikā FRS palielināja savas bāzes procentu likmes koridoru līdz 2,25%-2,50%. Iepriekš FRS uzturēja koridoru 0,0%-0,25% septiņu gadu garumā (no 2009. gada līdz 2015. gada beigām) un pirmo reizi palielināja likmes tikai 2015. gada beigās.

Pārskata gada 4. ceturkšņa laikā FRS ir kļuvusi piesardzīgāka savās nākotnes prognozēs par likmju celšanu, uzskatot, ka 2019. gadā likmes var tikt celtas tikai divas reizes (nevis trīs, kā prognozēts iepriekš). FRS vadītājs Džeroms Poveils novembrī atzīmēja, ka procentu likmes šobrīd atrodas tieši zem līmeņa, kas ir neitrāls ekonomikai – ne bremzējot tās attīstību, ne paātrinot. To var interpretēt kā mājienu tam, ka FRS nesteigsies turpināt iesākto procentu likmju celšanu.

Eiropas Centrālā banka (ECB) pārskata gada laikā nemainīja savas procentu likmes, vēl joprojām turot procentu likmi par banku noguldījumiem negatīvu. Pārskata gada 2. ceturksnī ECB paziņoja, ka nemainīs bāzes likmes vismaz līdz 2019. gada vasarai.

Sākot ar pārskata gada oktobri ECB samazināja aktīvu izpirkšanas programmas apjomu līdz EUR 15 mljrd. mēnesī (iepriekš – EUR 30 mljrd.), un decembra beigās pavisam izbeidza šo programmu. Tomēr ECB turpinās ieguldīt finanšu tirgos tos līdzekļus, kurus saņems esošo obligāciju dzēšanas rezultātā, tādējādi tikai pakāpeniski samazinot savas izpirkšanas aktivitātes.

Eiropas inflācija vēl joprojām ir zemāka nekā ECB mērķa līmenis (2%). Kopējā inflācija gada laikā pieauga no 1,4% gada sākumā līdz 1,6% gada beigās. Gada laikā Eiropas pamatinflācija, kas neņem vērā energoresursu un pārtikas cenas, nebūtiski palielinājās: no 0,9% līdz 1,0%.

Gada laikā kopējā ASV inflācija samazinājās no 2,1% gada sākumā līdz 1,9% gada beigās, lai gan gada vidū tā īslaicīgi pieauga līdz 2,9%. ASV pamatinflācija pieauga no 1,8% līdz 2,2%.

Būtisku lomu kopējā inflācijas rādītāja samazinājumā nospēlēja naftas cenu kritums. Neraugoties uz to, ka naftas cenas augs gada pirmajā pusē, gada pēdējā ceturksnī cenas piedzīvoja strauju kritumu, kura rezultātā gada griezumā cenas samazinājās par 15,5% (eiro izteiksmē). Gada beigās naftas cena bija USD 53,80 par barelu, salīdzinot ar USD 66,87 par barelu gada sākumā.

Gada laikā eiro vērtība samazinājās pret ASV dolāru par 4,5%, no 1,20 līdz 1,15 ASV dolāriem par eiro. Euro pavājināšanās ir labvēlīga tiem ieguldītājiem, kam eiro ir pamatvalūta, tajā skaitā Plāna dalībniekiem.

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

Pārskata gads izrādījās ļoti svārstīgs pasaules akciju tirgiem, un īpaši – attīstības valstu tirgiem. Gada laikā attīstības valstu akciju tirgus indekss MSCI Emerging Markets krita par 12,5%. Gada augstāko atzīmi šie tirgi sasniedza jau janvārī. Eiropas akciju tirgus indekss STOXX 600 gada laikā zaudēja 10,8% (eiro izteiksmē), savu augstāko punktu sasniedzot maijā. Savukārt, ASV akciju tirgi auga līdz gada pēdējam ceturksnim, sasniedzot savu augstāko līmeni (eiro izteiksmē) tikai oktobrī. Tomēr gada pēdējā ceturksnī arī ASV akciju tirgi piedzīvoja strauju cenu korekciju. Kopumā 2018. gada laikā indekss S&P 500 samazinājās tikai par 1,6% (eiro izteiksmē).

Arī procentu likmju tirgos gada laikā bija vērojamas nozīmīgas svārstības, tomēr kopumā gada laikā valsts obligāciju likmes samazinājās. Eiro etalona procentu likme – Vācijas valsts 10 gadu obligāciju likme – gada beigās bija 0,24%, salīdzinot ar 0,43% gada sākumā. Francijas, kas ir Eirozonas otra lielākā ekonomika, 10 gadu obligāciju likme arī samazinājās no 0,79% gada sākumā līdz 0,71% gada beigās. Garāka termiņa naudas cena eiro valūtā, ko atspoguļo 10 gadu eiro IRS likme, gada laikā samazinājās no 0,89% līdz 0,81%. Starp Eirozonas lielākajām valstīm procentu likmes pieauga Itālijas valsts obligācijām – 10 gadu likmes uzlēca no 2,02% līdz 2,74%, kas bija saistīts ar domstarpībām starp jauno Itālijas valdību un Eirokomisiju par šīs valsts budžetu.

ASV valsts 10 gadu obligāciju likme gada laikā pieauga no 2,41% līdz 2,68%. FRS agresīvi ceļot likmes, gada laikā šī likme pat pārsniedza psiholoģiski svarīgu līmeni 3,00%, bet kopš oktobra strauji krita, kam par iemeslu bija gan akciju tirgus korekcija, gan arī zemie inflācijas rādītāji.

Pretstatā svārstīgām garāka termiņa likmēm, eiro naudas tirgus likmes gada laikā būtiski nemainījās – indekss EURIBOR 3 mēnešiem gada beigās bija -0,31% (-0,33% gada sākumā), bet indekss EURIBOR 12 mēnešiem gada laikā pieauga no -0,19% līdz -0,12%.

Pasaules augsta ienesīguma uzņēmumu obligāciju (bez investīciju līmeņa kreditreitinga) riska prēmija (starpība starp šo obligāciju un līdzīga termiņa valsts obligāciju ienesīgumu likmēm) gada laikā palielinājās no 339 bāzes punktiem (bp) līdz 545 bp, tāpēc ka gada laikā šādu obligāciju ienesīgumi pieauga, bet valsts obligāciju ienesīgumi samazinājās. Pieaugot obligāciju ienesīgumiem, to cenas samazinās. Arī attīstības valstu emitentu obligāciju prēmijas gada laikā pieauga, bet ne tik strauji, no 226 bp līdz 343 bp.

Informācija par notikumiem kopš pārskata perioda beigām līdz pārskata apstiprināšanas dienai

Laika periodā no pārskata perioda pēdējās dienas līdz pārskata apstiprināšanas dienai nav bijis ievērojamu notikumu, kas būtiski ietekmētu Plāna darbības rezultātus pārskata periodā.

Turpmākās Plāna attīstības prognozes

Sagaidāms, ka 2019. gadā norises pasaules akciju tirgos turpinās mēreni ietekmēt Plāna rezultātus, ņemot vērā Plāna ieguldījumu īpatsvaru akciju tirgos un akciju tirgu svārstīgumu. Plāna ieguldījumi obligācijās un obligāciju fondos turpinās nodrošināt stabilu procentu ienākumus, bet to vērtības kāpuma potenciāls ir ierobežots joprojām zemo procentu likmju dēļ.

Akcijās plānots ieguldīt 15-25% no Plāna aktīviem, nodrošinot pēc iespējas lielāku ieguldījumu diversifikāciju gan ģeogrāfiskajā, gan ekonomisko nozaru sadalījumā, kas saskan ar Plāna ieguldījumu politikā paredzēto maksimālo ieguldījumu akcijās īpatsvaru (25%).

Plāna līdzekļus paredzēts ieguldīt diversificētajā obligāciju portfeli, iekļaujot tajā gan valsts, gan korporatīvās obligācijas (obligāciju fondus) ar investīciju līmeņa kreditreitingiem, kā arī augsta ienesīguma un attīstības tirgu obligācijas (obligāciju fondus), lai nodrošinātu ieguldījumu diversifikāciju un augstāku ienesīgumu. Ieguldījumu vidējo termiņu līdz dzēšanai paredzēts uzturēt 3-5 gadu diapazonā.

N. Rudzītis
Valdes priekšsēdētājs

I. Arefjevs
Valdes loceklis

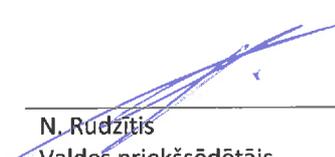
2019. gada 14. martā

**PAZIŅOJUMS PAR LUMINOR ATKLĀTAIS PENSIJU FONDS AKCIJU SABIEDRĪBAS VALDES
ATBILDĪBU**

Luminor atklātais pensiju fonds Akciju sabiedrības (Sabiedrība) valde ir atbildīga par pensiju plāna Luminor sabalansētais pensiju plāns (Plāns) finanšu pārskatu sagatavošanu saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un Eiropas Savienībā pieņemtajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, kas skaidri un patiesi atspoguļo Plāna finansiālo stāvokli pārskata perioda beigās, kā arī pārskata perioda darbības rezultātus un naudas plūsmas.

Sabiedrības valde apstiprina, ka no 10. līdz 36. lappusei iekļauto 2018. gada finanšu pārskatu sagatavošanā izmantotās atbilstošās grāmatvedības metodes ir konsekventi pielietotas saskaņā ar Eiropas Savienībā pieņemtajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, kā arī vadība pielietojusi pamatotus, piesardzīgus slēdzienus un vērtējumus. Vadība arī apstiprina, ka finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar darbības turpināšanas principu.

Sabiedrības valde ir atbildīga par atbilstošas grāmatvedības uzskaites kārtošanu, par Plāna aktīvu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citas negodīgas darbības novēršanu.

N. Rudzītis
Valdes priekšsēdētājs

I. Arefjevs
Valdes loceklis

2019. gada 14. martā

2019.gada 08.februārī

Nr. LUM4.5/01-8/2019

Par turētājbankas pienākumu izpildi laika periodā no 01.01.2018. līdz 31.12.2018

Saskaņā ar likuma "Par privātajiem pensiju fondiem" 21.pantu, ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likuma 42.pantu un 2014.gada 11.martā noslēgto Turētājbankas līgumu (turpmāk - Turētājbankas līgums) Luminor Bank AS Latvijas filiāle (reģistrēta Latvijas Republikas uzņēmumu reģistra vestajā komercreģistrā; vienotais reģistrācijas numurs: 40203154352; juridiskā adrese: Rīga, Skanstes iela 12, LV-1013)¹ (turpmāk - Turētājbanka), veic Luminor Asset Management IPAS (reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra vestajā komercreģistrā; vienotais reģistrācijas numurs: 40003699053; juridiskā adrese: Rīga, Skanstes ielā 12, LV-1013) (turpmāk - Sabiedrība) pārvaldītā pensiju plāna "Luminor Sabalansētais pensiju plāns" (turpmāk - Plāns) turētājbankas pienākumus.

2018.gada 2.augustā Luminor Asset Management IPAS un Luminor Pensions Latvia IPAS veica reorganizāciju komercsabiedrību apvienošanas ceļā. Reorganizācijas rezultātā Luminor Pensions Latvia IPAS beidza pastāvēt bez likvidācijas, savukārt Luminor Asset Management IPAS pārņēma visas Luminor Pensions Latvia IPAS tiesības un saistības, tajā skaitā privāto pensiju plānu līdzekļu pārvaldīšanu.

Turētājbanka, izpildot savus pienākumus un ievērojot ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likuma 45.pantā noteikto, 2018.gada 19.decembrī paziņoja Finanšu un kapitāla tirgus komisijai par Luminor Asset Management IPAS konstatēto neatbilstību Plānā ietvertu aktīvu - biržā tirgto ieguldījumu fondu - vērtības noteikšanā. Veicot pārbaudi, Turētājbanka konstatēja, ka Luminor Asset Management IPAS ir korekti aprēķinājusi neatbilstības rezultātā radušos zaudējumu apmēru, kā arī ierosināja nepieciešamās izmaiņas Turētājbankas procedūrā, lai precīzi atrunātu procesu, kas izslēgtu līdzīgu neatbilstību rašanos turpmāk.

Augstāk minēto notikumu rezultātā tika uzsākts Turētājbankas līguma un procedūras atjaunošanas un pārstrādes process, lai sakārtotu Turētājbankas pakalpojumu sniegšanas procesu atbilstoši normatīviem aktiem.

Galvenie Turētājbankas pienākumi saskaņā ar parakstīto Turētājbankas līgumu un Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem ir sekojoši:

- atvērt norēķinu un vērtspapīru kontus, kuros tiek ieskaitīti Plāna līdzekļi;
- veikt norēķinus ar naudas līdzekļiem;
- nodrošināt vērtspapīru darījumu izpildi;
- veikt cita veida operācijas ar Plāna līdzekļiem uz atbilstoša Līdzekļu pārvaldītāja rīkojuma pamata, iepriekš pārliecinoties par dotā rīkojuma atbilstību Latvijas Republikas spēkā esošo normatīvo aktu, Plānu saistošo dokumentu un Turētājbankas līguma prasībām;
- nodrošināt vērtspapīru un citu Plāna līdzekļu glabāšanu.

Turētājbanka pilnā apmērā atbild par zaudējumiem, kas nodarīti, ja Turētājbanka ar nolūku vai aiz neuzmanības pārkāpusi Latvijas Republikas normatīvo aktu prasības, Turētājbankas līgumu vai nolaidīgi veikusi savus pienākumus.

¹ Līdz 2019.gada 2.janvārim - Luminor Bank AS, vienotais reģ. Nr. 40003024725, juridiskā adrese: Skanstes iela 12, Rīga, LV-1013, Latvija

Nemot vērā Turētājbankas rīcībā esošās ziņas, ko sniegusi Sabiedrība, Turētājbanka uzskata, ka:

1. Plāna līdzekļi tiek turēti atbilstoši likuma "Par privātajiem pensiju fondiem" un leģidījumu pārvaldes sabiedrību likuma prasībām;
2. Pēc neatbilstošās Plāna aktīvu vērtības noteikšanas seku novēršanas turpmāk Plāna aktīvu vērtības aprēķins atbilst Plāna noteikumos un pensiju plānu pārskatu sagatavošanas noteikumos noteiktajai kārtībai;
3. Līdzekļu pārvaldītāja rīkojumi par darījumiem ar Plāna mantu, kas iesniegti pārskata periodā, atbilst Turētājbankas līgumā, Plāna saistošo dokumentu un Latvijas Republikas normatīvo aktu un Turētājbankas līguma prasībām.

Kerli Gabrilovica
Luminor Bank AS

D. Kontere :+371 67015396
Diana.Kontere@luminorgroup.com

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

NETO AKTĪVU PĀRSKATS

AKTĪVI	Pielikums	31.12.2018	31.12.2017
		EUR	EUR
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	3	2 398 877	2 012 870
Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	4	16 980 967	14 441 479
Kopā finanšu ieguldījumi		19 379 844	16 454 349
Kopā aktīvi		19 379 844	16 454 349
SAISTĪBAS			
Uzkrātie izdevumi	6	(113 704)	(69 041)
Kopā saistības		(113 704)	(69 041)
NETO AKTĪVI		19 266 140	16 385 308

Pielikums no 14. līdz 36. lapai ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

2019. gada 14. martā finanšu pārskatus apstiprināja Plāna līdzekļu pārvaldītāja valde un finanšu pārskatus tās vārdā parakstīja:

N. Rūdzītis
Valdes priekšsēdētājs

I. Arefjevs
Valdes loceklis

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

NETO AKTĪVU KUSTĪBAS PĀRSKATS

		2018	2017
	Pielikums	EUR	EUR
Neto aktīvi pārskata perioda sākumā		16 385 308	13 032 175
Iemaksas un izmaksas pensiju plānā			
Pensiju plāna dalībnieku iemaksas		4 297 112	5 202 073
Darba devēju iemaksas		133 325	94 827
Pensiju fonda iemaksas		36 169	38 996
Pārējās iemaksas		262 735	46 079
Pārskaitījumi no citiem pensiju fondiem		128 439	94 179
Pārskaitījumi no citiem pensiju plāniem		52 647	8 800
Izmaksātais papildpensijas kapitāls		(1 171 418)	(2 230 821)
<i>Izmaksas personām, kas sasniegušas pensiju plānā noteikto pensijas vecumu</i>		(1 137 943)	(2 168 214)
<i>Izmaksas mantiniekiem</i>		(33 475)	(62 607)
Pārskaitījumi uz citiem pensiju fondiem		(44 120)	(33 126)
Pārskaitījumi uz citiem pensiju plāniem		(61 136)	(120 035)
Administratīvie izdevumi	7	(141 875)	(136 563)
Neto aktīvu pieaugums iemaksu un izmaksu rezultātā		3 491 878	2 964 409
Pārskata perioda ienākumi			
Ienākumi no dividendēm		257 125	185 716
Pārējie ieguldījumu ienākumi		1 975	1 331
Kopā ienākumi		259 100	187 047
Pārskata perioda izdevumi			
Ieguldījumu pārvaldīšanas izdevumi	8	(217 317)	(174 492)
Kopā izdevumi		(217 317)	(174 492)
IEGULDĪJUMU VĒRTĪBAS PIEAUGUMS/(SAMAZINĀJUMS)			
Pārskata perioda ienākumi no ieguldījumu pārdošanas	4.3	2 894 040	2 810 519
Pārskata periodā pārdoto ieguldījumu iegādes vērtība	4.3	(2 802 903)	(2 612 846)
Realizētā ieguldījumu pārdošanas peļņa		91 137	197 673
Pārskata periodā pārdoto ieguldījumu vērtības samazinājums, kas atzīts iepriekšējos periodos	4.3	(127 090)	(290 232)
Realizētais ieguldījumu vērtības samazinājums		(35 953)	(92 559)

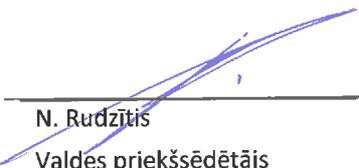
**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

NETO AKTĪVU KUSTĪBAS PĀRSKATS, TURPINĀJUMS

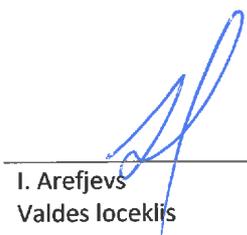
Nerealizētais ieguldījumu vērtības (samazinājums)/ pieaugums	4.2	(616 729)	468 728
Kopā ieguldījumu vērtības (samazinājums)/pieaugums		(652 682)	376 169
Ārvalstu valūtu pārvērtēšanas		(147)	-
Pensiju plāna darbības rezultāts		(611 046)	388 724
Neto aktīvu pieaugums pārskata periodā		2 880 832	3 353 133
Pensiju plāna neto aktīvi pārskata perioda beigās		19 266 140	16 385 308
Pensiju plāna daļu skaits pārskata perioda sākumā		9 473 657	7 717 497
Pensiju plāna daļu skaits pārskata perioda beigās		11 592 145	9 473 657
Neto aktīvi uz vienu pensiju plāna daļu pārskata perioda sākumā		1.7295650	1.6886530
Neto aktīvi uz vienu pensiju plāna daļu pārskata perioda beigās		1.6620000	1.7295650

Pielikums no 14. līdz 36. lapai ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

2019. gada 14. martā finanšu pārskatus apstiprināja Plāna līdzekļu pārvaldītāja valde un finanšu pārskatus tās vārdā parakstīja:

N. Rudzītis

Valdes priekšsēdētājs

I. Arefjevs

Valdes loceklis

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

NAUDAS PLŪSMAS PĀRSKATS

	2018	2017
Pielikums	EUR	EUR
Naudas plūsma no pamatdarbības		
leguldījumu rezultātā gūtais neto aktīvu (samazinājums)/ pieaugums	(611 046)	285 017
leguldījumu vērtības samazinājums /(pieaugums) pārvērtēšanas rezultātā	11 638 293	(482 299)
Uzkrāto saistību pieaugums	44 663	5 122
Naudas (samazinājums)/pieaugums pamatdarbības rezultātā pirms izmaiņām aktīvos un saistībās	71 910	(192 160)
Naudas plūsma no ieguldījumu darbības		
leguldījumu aktīvos, kas klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, pieaugums	11 (6 086 208)	(4 743 053)
Finanšu aktīvu, kas klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, pārdošana	11 2 908 426	2 916 649
leguldījumu darbības neto naudas plūsma	(3 177 782)	(1 826 404)
Naudas plūsma no finansēšanas darbības		
Saņemta nauda no pensiju plāna dalībniekiem, atskaitot administrācijas izmaksas	4 768 553	5 452 098
Izmaksāts papildpensijas kapitāls un pārskaitījumi uz citiem pensiju plāniem	(1 276 674)	(2 383 982)
Naudas pieaugums finansēšanas darbības rezultātā	3 491 879	3 068 116
Naudas un tās ekvivalentu neto pieaugums	386 007	1 049 552
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda sākumā	2 012 870	963 318
Nauda un tās ekvivalenti pārskata perioda beigās	3 398 877	2 012 870

Pielikums no 14. līdz 36. lapai ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

2019. gada 14. martā finanšu pārskatus apstiprināja Plāna līdzekļu pārvaldītāja valde un finanšu pārskatus tās vārdā parakstīja:

N. Rudzītis
Valdes priekšsēdētājs

I. Arefjevs
Valdes loceklis

FINANŠU PĀRSKATU PIELIKUMS

1. Vispārīga informācija par plānu un svarīgāko grāmatvedības principu kopsavilkums

Vispārīga informācija par sabiedrību

Luminor Latvijas Atklātais pensiju fonds Akciju Sabiedrības pensiju plāns Luminor sabalansētais pensiju plāns (turpmāk tekstā: Plāns) reģistrēts Latvijas Republikas Finanšu un kapitāla tirgus komisijā 2017. gada 18. septembrī ar numuru PPL28-06.04.03.03.424/145.

Plāna pārvaldības funkcijas pilda Luminor Asset Management ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrība (turpmāk tekstā: Plāna pārvaldnieks), Plāna administrēšanas funkcijas ir deleģētas Tarasam Bukam (Anne Leino līdz 02.08.2018.), kas ir Plāna pārvaldnieks. Plāna turētājbanka ir Luminor Bank AS. Plāna pārvaldnieks administrē valsts fondēto pensiju shēmas plāna aktīvus saskaņā ar likumu „Par privātajiem pensiju fondiem” un Plāna prospekta noteikumiem.

Plāna prospekts atrodams Luminor interneta lapā www.luminor.lv.

Plāna līdzekļu vērtība un Plāna daļas vērtība

Plāna līdzekļu vērtība tiek aprēķināta Likumā un citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Plāna līdzekļu vērtība ir Plāna līdzekļu aktīvu un saistību vērtību starpība. Plāna daļas vērtību nosaka, dalot Plāna līdzekļu vērtību uz aprēķina brīdi ar uz aprēķina brīdī reģistrēto Plāna daļu skaitu. Plāna līdzekļu vērtību un Plāna daļas vērtību nosaka katras darba dienas beigās uz plkst. 17:00. Plāna daļas vērtība tiek izteikta eiro un noapaļota līdz septiņām zīmēm aiz komata. Plāna daļas vērtība Plāna darbības sākšanas brīdī ir viens lats (1.4228718 eiro).

Atbilstības paziņojums

Plāna finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā pieņemtajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS) un to interpretācijām, kā to nosaka Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumi, kuri ir spēkā pārskata perioda beigu datumā.

Plāna finanšu pārskatos „Finanšu stāvokļa pārskats” nosaukts par „Aktīvu un saistību pārskatu” un „Visaptverošo ienākumu pārskats” nosaukts par „Ienākumu un izdevumu pārskatu”.

Plāna līdzekļu pārvaldītāja Valde apstiprināja šos finanšu pārskatus 2019. gada 14. martā. Plāna līdzekļu pārvaldītāja akcionāriem ir tiesības mainīt finanšu pārskatus.

Finanšu pārskata sagatavošanas pamatnostādnes

Sagatavošanas pamatprincipi

Plāna finanšu pārskati ir sagatavoti pēc sākotnējo izmaksu principa, izņemot šādus finanšu instrumentus:

- patiesajā vērtībā novērtētie finanšu instrumenti ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā ir uzrādīti patiesajā vērtībā.

Aktīvu pirkšana un pārdošana tiek uzskaitīta norēķina dienā.

Finanšu pārskati ir uzrādīti Plāna funkcionālajā valūtā, Latvijas oficiālajā valūtā – eiro (EUR), ja vien nav norādīts citādi.

Finanšu pārskati sagatavoti, balstoties uz uzskaites politikas pēctecības principu, ar ko izprot kārtējā perioda finanšu pārskatu sagatavošanā pielietoto grāmatvedības principu atbilstību iepriekšējā periodā izmantotajiem principiem,

Izmaiņās grāmatvedības uzskaites politikās

Finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS). Ņemot vērā Eiropas Savienības apstiprināšanas procedūru, šajā pielikumā ir atspoguļoti arī standarti un interpretācijas, kas nav apstiprināti piemērošanai Eiropas Savienībā, jo šiem standartiem un interpretācijām var būt ietekme uz Plāna finanšu pārskatiem nākamajos periodos, ja tie tiek apstiprināti. Visi rādītāji finanšu pārskatos ir norādīti Latvijas oficiālajā valūtā (EUR), ja nav norādīts citādi. Finanšu pārskati ir sastādīti saskaņā ar sākotnējo izmaksu uzskaites principu. Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS, nepieciešams izmantot noteiktas būtiskas aplēses un pieņēmumus.

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

Ieņēmumu un izdevumu uzskaitē

Visi būtiskie ieņēmumi un izdevumi, tai skaitā procentu ieņēmumi un procentu izdevumi, tiek uzskaitīti, pielietojot uzkrāšanas principu. Procentu ieņēmumi un izdevumi tiek atzīti ieņēmumu un izdevumu pārskatā, ņemot vērā aktīva/saistību efektīvo procentu likmi. Uzkrātie diskonti un prēmijas tiek atzīti atbilstoši efektīvās procentu likmes metodei.

Efektīvā procentu likmes metode ir finanšu aktīva vai finanšu saistības amortizētās iegādes vērtības aprēķina metode, kas balstīta uz procentu ieņēmumu un izdevumu atzīšanu attiecīgajā periodā. Efektīvā procentu likme paredz, ka nākotnē paredzētie maksājumi vai saņemamā nauda tiek precīzi diskontēti finanšu instrumenta sagaidāmajā dzīves laikā vai, kur nepieciešams, īsākā laika periodā līdz finanšu aktīva vai finanšu saistības neto bilances vērtībai. Aprēķinot efektīvo procentu likmi, Plāna vadība aplēs naudas plūsmas balstoties uz finanšu instrumenta līgumā paredzētajiem nosacījumiem, bet neņem vērā nākotnes zaudējumus. Aprēķins ietver visus maksājumus, kas veikti vai saņemti starp līgumslēdzēju pusēm un ir efektīvās procentu likmes neatņemama sastāvdaļa, darījuma veikšanas izmaksas un citas prēmijas vai diskontus. Citas komisijas naudas un citi ieņēmumi un izdevumi tiek atzīti periodā, kad attiecīgais pakalpojums ir sniegts.

Par Plāna līdzekļu pārvaldīšanu un apkalpošanu Plāna līdzekļu pārvaldītājs ietur atskaitījumus no iemaksām.

Laika posmā no 2018. gada 1. janvāra līdz 31. augustam par Plāna līdzekļu pārvaldīšanu un apkalpošanu Plāna līdzekļu pārvaldītājs neieturēja atskaitījumus no iemaksām. Atskaitījumu maksimālā summa Pensiju fonda darbības uzturēšanai šajā laika posmā bija 0.75%.

Kā arī aprēķina komisijas par Plāna pārvaldi (procentos no Plāna aktīvu vidējās vērtības)

Maksimālie maksājumi par Plāna pārvaldi:	Maksājuma summa (likme gadā)
Atskaitījumi Pensiju fonda darbības uzturēšanai:	0.75%
Atskaitījumi līdzekļu pārvaldītājam	1.10%
Atskaitījumi līdzekļu turētājam	0.15%
Kopā	2.00%

Atskaitījumus par plāna pārvaldi aprēķina katru dienu (to aprēķina šādi: Plāna aktīvu vērtību iepriekšējās darba dienas beigās reizina ar atskaitījumu likmi par Plāna darbības uzturēšanu un kalendāro dienu skaitu no priekšpēdējā aprēķina brīža līdz pēdējam aprēķina brīdim un daļa ar 365) un uzkrāj mēneša laikā. Maksa tiek izmaksāta no Plāna līdzekļiem reizi mēnesī.

Ieņēmumi no dividendēm tiek atzīti ieņēmumu un izdevumu pārskatā, kad ir nodibinātas tiesības saņemt maksājumu.

Finanšu instrumenti

Sākotnējā atzīšana un novērtēšana

Finanšu aktīvi un finanšu saistības tiek atzītas neto aktīvu pārskatā datumā, kad attiecīgā instrumenta līguma nosacījumi ir kļuvuši saistoši Sabiedrībai.

Visi regulārie finanšu aktīvu iegādes un pārdošanas darījumi tiek atzīti norēķinu datumā, kas ir datums, kad notiek finanšu aktīva saņemšana.

Finanšu aktīvi vai finanšu saistības tiek sākotnēji novērtēti patiesajā vērtībā, pieskaitot darījuma izmaksas, kas tieši saistītas ar finanšu aktīvu vai finanšu saistību iegādi, izņemot, ja finanšu aktīvi vai finanšu saistības klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi vai finanšu saistības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Finanšu aktīvu vai saistību, kas tiek novērtētas pēc patiesās vērtības ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, darījumu izmaksas tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Pēc sākotnējās atzīšanas finanšu aktīviem, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, tiek atzīti paredzamie kredītzaudējumi, kā rezultātā kredītzaudējumi tiek atzīti peļņā vai zaudējumos, kad aktīvs ir tikko atzīts.

Ja finanšu aktīvu un finanšu saistību patiesā vērtība atšķiras no darījuma cenas sākotnējās atzīšanas brīdī, Sabiedrība atzīst starpību šādi:

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

Ja patieso vērtību var noteikt izmantojot identiska aktīva vai saistību aktīvā tirgū kotētu cenu (ti, 1. līmeņa patiesās vērtības hierarhija) vai pamatojoties uz vērtēšanas paņēmieni, kas izmanto tikai novērojamus tirgus datus, starpība tiek atzīta par peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Visos pārējos gadījumos starpība tiek atlikta un atlikto pīmās dienas peļņas vai zaudējumu atzīšanas termiņš tiek noteikts individuāli. Tie var tikt amortizēti instrumenta darbības laikā, atlikti līdz brīdim, kad instrumenta patieso vērtību var noteikt, izmantojot novērojamus tirgus datus, vai realizācijas brīdī.

Klasifikācija

Finanšu aktīvi sākotnējās atzīšanas brīdī tiek klasificēti vienā no šādām kategorijām:

- Amortizētajā iegādes vērtībā vērtēti finanšu aktīvi (AI);
- Patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar vērtības izmaiņu atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (PVPZA);

Finanšu aktīvu atzīšana un klasifikācija augstāk minētajās kategorijās balstās uz abiem zemāk norādītajiem faktoriem:

- Sabiedrības izvēlēto biznesa modeli finanšu aktīvu pārvaldīšanā;
- Finanšu aktīva līgumiskās naudas plūsmas pazīmēm.

Finanšu aktīvu novērtē amortizētajās izmaksās, ja ir izpildīti šādi divi nosacījumi:

- finanšu aktīvs tiek turēts tāda komercdarbības modeļa ietvaros, kura mērķis ir turēt finanšu aktīvus, lai iekasētu līgumiskās naudas plūsmas, un
- finanšu aktīva līgumiskie noteikumi paredz naudas plūsmas, ko veido vienīgi pamatsummas un procentu maksājumi.

Finanšu aktīvu novērtē patiesajā vērtībā ar vērtības izmaiņu atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ja ir izpildīts viens no šīm nosacījumiem:

- finanšu aktīvs tiek turēts tāda komercdarbības modeļa ietvaros, kura mērķis ir realizēt naudas plūsmas, veicot instrumenta aktīvu pirkšanu un pārdošanu pamatojoties uz to patieso vērtību;
- atvasinātais finanšu instruments tiek turēts tāda komercdarbības modeļa ietvaros, kura mērķis ir gūt peļņu no atvasinātā instrumenta vērtības izmaiņām atbilstoši attiecīgā mainīgā lieluma izmaiņām (procentu likmes, finanšu instrumenta cenas, preces cenas, valūtas kursa, cenu vai likmju indeksa, kredītreitinga vai kredītu indeksa, vai cita mainīgā lieluma);
- finanšu aktīvi to sākotnējās atzīšanas brīdī neatsaucami tika noteikti, kā tādi, kuru patiesās vērtības izmaiņas atzīst peļņas vai zaudējumu aprēķinā, ja tādējādi tiks novērsta vai ievērojami samazināta novērtēšanas vai atzīšanas nekonsekvence, un tas ir stingri pamatots.

Tekošās prasības pret kredītiestādēm un debitoru parādi ietver līgumiskās naudas plūsmas iezīmes, līdz ar to tiek novērtēti amortizētajās izmaksās.

Amortizētā vērtība un efektīvā procentu likme

Amortizētā vērtība ir summa, par kādu finanšu aktīvs vai finanšu saistības tiek novērtētas sākotnējās atzīšanas brīdī, atskaitot pamatsummas atmaksu, plus vai mīnus kumulatīvā amortizācija, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi, attiecībā uz jebkuru starpību starp sākotnējo summu un termiņu, un, ja ir finanšu starpība, un aktīviem, kas tiek koriģēti par zaudējumu summu.

Efektīvā procentu likme ir likme, kas precīzi diskontē aplēstos nākotnes naudas maksājumus vai ieņēmumus no paredzamā finanšu aktīva vai finanšu saistību ilguma līdz finanšu aktīva bruto uzskaites vērtībai (t.i, tās amortizētajai pašizmaksai pirms vērtības samazināšanās vērtības samazinājuma) vai amortizētajām finanšu saistību izmaksām. Aprēķinā netiek ņemti vērā paredzami kredītu zaudējumi un ietver darījumu izmaksas, prēmijas vai atlaides un maksas, kas ir faktiskās procentu likmes neatņemama sastāvdaļa, piemēram, sākotnējās maksas.

Kad Sabiedrība pārskata nākotnes naudas plūsmu aplēses, attiecīgo finanšu aktīvu vai finanšu saistību uzskaites vērtību koriģē, lai atspoguļotu jauno novērtējumu, kas diskontēts, izmantojot sākotnējo efektīvo procentu likmi. Visas izmaiņas tiek atzītas peļņā vai zaudējumos.

Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā

Atvasinātie finanšu instrumenti

Atvasinātie finanšu instrumenti iekļauj valūtas mijmaiņas, biržā netirgotus nākotnes līgumus un biržā tirgotus nākotnes līgumus.

Atvasinātie finanšu instrumenti sākotnēji tiek atzīti to patiesajā vērtībā datumā, kurā noslēgts atvasinātais līgums, un turpmāk tiek pārvērtēti to patiesajā vērtībā. Visi atvasinātie finanšu instrumenti tiek atspoguļoti kā aktīvi, ja to patiesā vērtība ir pozitīva, vai kā pasīvi, ja to patiesā vērtība ir negatīva.

Izmaiņas atvasināto finanšu instrumentu patiesajā vērtībā tiek atzītas visaptverošo ienākumu pārskatā periodā, kurā tās ir radušās.

Atvasinātie finanšu instrumenti var tikt iegulti citos līgumos („apkalpošanas līgums”). Iegultais atvasinātais finanšu instruments ir nodalīts no apkalpošanas līguma, un tas tiek uzskaitīts kā atvasinātais finanšu instruments, ja ieūtā atvasinātā finanšu instrumenta ekonomiskā būtība un riski nav saistīti ar apkalpošanas līguma ekonomisko būtību un riskiem, atsevišķs instruments ar tādiem pašiem nosacījumiem kā iegūtajam atvasinātajam finanšu instrumentam atbilstu atvasinātā finanšu instrumenta definīcijai; apvienoto finanšu instrumentu nenovērtē patiesajā vērtībā ar izmaiņu patiesajā vērtībā atspoguļojumu konsolidētajā peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Atvasinātie finanšu instrumenti, kas iekļauti patiesajā vērtībā novērtētajos aktīvos vai saistībās ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, netiek uzrādīti atsevišķi.

Lai arī Sabiedrība veic darījumus ar atvasinātajiem finanšu instrumentiem riska ierobežošanas nolūkos, Sabiedrība nepiemēro risku ierobežošanas uzskaiti.

Finanšu aktīvi un finanšu saistības, kas novērtēti amortizētajā vērtībā

Finanšu aktīvu vai saistības sākotnēji novērtē to patiesajā vērtībā, plus finanšu aktīva vai saistību gadījumā, kas nav novērtēts patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, darījuma izmaksas, kas ir tieši attiecināmas uz finanšu aktīva vai saistību iegādi vai emisiju.

Pēc sākotnējās atzīšanas finanšu aktīvi, tostarp atvasinātie instrumenti, kas ir aktīvi, tiek novērtēti to patiesajā vērtībā, bez jebkādiem atskaitījumiem par darījuma izmaksām, kas var rasties, tos pārdodot vai citādi atsavinot, izņemot:

- debitoru parādi (kredīti), kas tiek novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi;

Visas finanšu saistības, izņemot tās, kas atzītas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, un finanšu saistības, kas rodas, ja finanšu aktīva, kas uzrādīts patiesajā vērtībā, pārvedums nekvalificējas kā atzīšanas pārtraukšana, tiek novērtētas amortizētajā iegādes vērtībā. Amortizētā vērtība tiek aprēķināta, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Prēmijas un atlaides, ieskaitot sākotnējās darījuma izmaksas, tiek iekļautas saistītā instrumenta uzskaites vērtībā un amortizētas, pamatojoties uz instrumenta efektīvo procentu likmi.

Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā vērtībā

Prasības pret centrālajām bankām, prasības pret finanšu institūcijām un kredīti tiek klasificēti kā finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, ja tiek ievēroti šādi kritēriji:

- tie tiek turēti uzņēmējdarbības modeļa ietvaros, kura mērķis ir sasniegts, iekasējot līgumiskās naudas plūsmas (“Turēts, lai iekasētu” biznesa modelis);
- to līgumiskās naudas plūsmas veido tikai pamatsummas un procentu maksājumi par atlikušo pamatsummu;
- Plāns tos sākotnējā atzīšanas brīdī nenosaka kā patiesajā vērtībā novērtētus finanšu aktīvus ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos.

Finanšu aktīvi, kas atbilst iepriekš minētajiem kritērijiem, tiek novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā un uz tiem attiecas 9. SFPS vērtības samazināšanās modelis.

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

Finanšu saistības, kas novērtētas amortizētajā vērtībā

Visas finanšu saistības tiek atzītas patiesajā vērtībā, un aizdevumu un aizņēmumu gadījumā, atskaitot tieši attiecināmās darījumu izmaksas. Pēc sākotnējās atzīšanas procentus nesošās finanšu saistības tiek atzītas amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot EPL metodi. Peļņa vai zaudējumi tiek atzīti peļņā vai zaudējumos, kad saistību atzīšana tiek pārtraukta, kā arī izmantojot EPL metodi. Amortizētā iegādes vērtība tiek aprēķināta, ņemot vērā visas iegādes atlaides vai prēmijas, kā arī maksas vai izmaksas, kas ir neatņemama EPL sastāvdaļa. EPL amortizācija tiek iekļauta peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā neto procentu ienākumi.

Jauni standarti un interpretācijas

9. SFPS ieviešana ir radījusi izmaiņas Plānagrāmatvedības politikās finanšu aktīvu un finanšu saistību atzīšanā, klasificēšanā un novērtēšanā, kā arī finanšu aktīvu vērtības samazināšanās noteikšanā. Saskaņā ar Plāna veikto 9. SFPS ietekmes izvērtējumu, jaunajam standartam nav būtiskas ietekmes uz Plāna finanšu pārskatiem, tādēļ nebija neieciešamības koriģēt salīdzinošo informāciju par iepriekšējiem periodiem. 9. SFPS būtiski groza arī citus standartus, kas attiecas uz finanšu instrumentiem kā 7. SFPS „Finanšu instrumenti: informācijas atklāšana”.

Turpmāk ir sniegta informācija par 9. SFPS ieviešanas ietekmi uz Plānu. Turpmāk sniegta sīkāka informācija par konkrētām 9. SFPS piemērojamajām grāmatvedības politikām.

Zemāk ir norādīta ietekme uz finanšu pārskata pielikumiem, kas izriet no 9. SFPS ieviešanas.

Finanšu instrumentu klasifikācija un vērtība

Finanšu aktīvu un saistību kategorija un finanšu aktīvu un saistību vērtība, kas novērtēta balstoties uz 39. SGS un 9. SFPS, kas stājās spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī.

Finanšu aktīvs	Sākotnējā vērtība pēc 39. SGS	Jaunā vērtība pēc 9. SFPS	31.12.2017. pēc 39. SGS	Jaunā vērtība pēc 9. SFPS, 2018. gada 1. janvārī
Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi	Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas zaudējuma aprēķinā	14 441 479	14 441 479

15. SFPS, Ieņēmumi no līgumiem ar pircējiem, (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk)

15. SFPS “Ieņēmumi no līgumiem ar pircējiem” ir spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2018. gada 1. janvārī vai vēlāk. 15. SFPS nosaka piecpakāpju modeli, kas attiecas uz ieņēmumiem, kas gūti no līguma ar klientu (ar ierobežotiem izņēmumiem), neatkarīgi no ieņēmumu veida vai nozares veida. Standarta prasības attiecas arī uz peļņas un zaudējumu atzīšanu un novērtēšanu, pārdojot dažus nefinanšu aktīvus, kas nav uzņēmuma parastās darbības rezultāts (piemēram, pamatlīdzekļu vai nemateriālo aktīvu pārdošana).

15. SFPS pamatprincips ir tāds, ka ieņēmumus jāatzīst, atspoguļojot pakalpojumu nodošanu klientiem par summu, kas atspoguļo atlīdzību, kuru paredzēts saņemt apmaiņā pret šādiem pakalpojumiem. Šo pamatprincipu piemēro, izmantojot piecpakāpju modeli:

- 1) Nosakiet līgumu ar klientu,
- 2) Nosakiet līgumā noteikto izpildes pienākumu;
- 3) noteikt darījuma cenu;
- 4) Sadalīt darījuma cenu līgumā noteiktajam izpildes pienākumam;
- 5) Atzīt ieņēmumus, ja izpildes pienākums ir izpildīts.

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

Par katru konstatēto saistību izpildi Sabiedrība līguma noslēgšanas brīdī nosaka, vai tā ir izpilde laika gaitā vai konkrētā laikā, neatkarīgi no tā, vai atlīdzība ir fiksēta vai mainīga, ieskaitot to, vai atlīdzība ir ierobežota ārējo faktoru dēļ. Pēc tam tiek ņemts vērā noteiktais izpildes pienākums.

No 1. janvāra 2019. gada 17. SGS vietā aizstās 16. SFPS "Noma" attiecībā uz finanšu nomu. Jauns standarts nosaka nomas līgumu atzīšanas, novērtēšanas un informācijas atklāšanas principus. Atbilstoši, 16. SFPS izslēdz iespēju klasificēt nomas līgumus kā operatīvo vai finanšu nomu, kā to noteica 17. SGS. Tā vietā, 16. SFPS ievieš vienotu nomnieka uzskaites modeli. Nomnieks savā uzskaitē atzīst: (a) aktīvus un saistības no visiem nomas līgumiem ar termiņu vairāk kā 12 mēneši, izņemot zemas vērtības aktīvu nomas līgumus; un (b) nomāto aktīvu nolietojuma izmaksas atsevišķi no nomas saistību procentu izmaksām. Nomas sākuma dienā nomnieks atzīst saistības veikt nomas maksājumus (t.i, nomas saistības) un aktīvu, kas pārstāv tiesības izmantot bāzes aktīvu nomas termiņa laikā (t.i, lietošanas tiesību aktīvs).

Nomniekiem būs atsevišķi jāatzīst procentu izdevumi par nomas saistībām un nolietojuma izdevumus par tiesībām lietot aktīvu. Nomniekiem arī būs jāpārvērtē nomas saistības pēc noteiktu notikumu iestāšanās (piemēram, izmaiņas nomas termiņā, izmaiņas nākotnes nomas maksājumos, kas rodas, mainot indeksu vai likmi, ko izmanto šo maksājumu noteikšanai).

Nomnieks parasti atzīst nomas saistību pārvērtēšanas summu kā korekciju tiesībām izmantot aktīvu.

Plāna vadība pieņēma lēmumu neievieš jaunus standartus un interpretācijas pirms to spēkā stāšanās datuma. Plāna vadība uzskata ka jaunu standartu, grozījumu un interpretāciju ieviešanai nav un nebūs būtiskas ietekmes uz Plāna finanšu pārskatiem ieviešanas gadā.

Finanšu instrumentu novērtēšana patiesajā vērtībā

Pie sākotnējās atzīšanas vislabākais finanšu instrumenta patiesās vērtības pierādījums ir darījuma cena, t. i., dotās vai saņemtās atlīdzības patiesā vērtība, ja vien par šī instrumenta patieso vērtību neliecina salīdzinājums ar citiem pašreizējiem tirgus darījumiem, kas veikti ar šo pašu instrumentu (t. i., bez modifikācijām vai pārstrukturizācijas) vai ja šā instrumenta patiesā vērtība nav balstīta uz vērtēšanas paņēmieni, kura mainīgie faktori ietver tikai pieejamus tirgus datus. Kad pie sākotnējās atzīšanas darījuma cena ir vislabākais patiesās vērtības pierādījums, finanšu instruments tiek sākotnēji atzīts darījuma cenā un atšķirība starp šo cenu un vērtību, kas sākotnēji iegūta no vērtēšanas modeļa, tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā atkarībā no darījuma individuālajiem faktiem un apstākļiem, bet ne vēlāk kā tad, kad vērtību pamato tirgus dati vai arī darījums ir pabeigts.

Turpmāk, kā arī tad, kad darījuma cena neatspoguļo aktīva patieso vērtību, kad iespējams, Plāns novērtē finanšu instrumenta patieso vērtību, izmantojot aktīvā tirgū noteiktās finanšu instrumenta cenas. Tirgus tiek uzskatīts par aktīvu, ja cenas tajā ir viegli un regulāri pieejamas un atspoguļo patiesos un regulāros tirgus darījumus, kas veikti saskaņā ar brīvā tirgus principiem.

Ja finanšu instrumenta tirgus nav aktīvs, Plāns nosaka patieso vērtību, izmantojot kādu no vērtēšanas paņēmieniem. Vērtēšanas paņēmieni ietver aktuālāko informāciju par darījumiem tirgū un to nosacījumiem starp informētām, ieinteresētām pusēm (ja tāda pieejama); cita pēc būtības līdzīga finanšu instrumenta, pašreizējās patiesās vērtības piemērošanu, diskontētu naudas plūsmu analīzes un iespējas līgumu cenu noteikšanas modeļu izmantošanu. Izvēlētajā vērtēšanas paņēmienā tiek izmantoti pēc iespējas vairāk tirgus dati, pēc iespējas mazāka pašāvērtība uz Plāna specifiskajiem datiem, tiek ietverti visi faktori, ko tirgus dalībnieki apsvērtu, nosakot instrumenta cenu, un kas atbilst pieņemtajai finanšu instrumentu cenas noteikšanas ekonomiskajai metodikai. Patiesajā vērtībā nenovērtēto finanšu aktīvu un saistību aplēstās patiesās vērtības ir aprēķinātas, izmantojot diskontētās naudas plūsmas metodi, ņemot par pamatu nākotnes naudas plūsmas un faktiskās diskonta likmes šiem finanšu instrumentiem to iegādes brīdī.

Plāns nosaka patiesās vērtības, izmantojot šādu patiesās vērtības hierarhiju, kas atspoguļo novērtēšanā izmantoto datu avotu:

- (1) Šajā kategorijā iekļauti finanšu aktīvi un saistības, kas novērtētas, atsaucoties uz publicētajām kotētajām cenām aktīvā tirgū. Finanšu instrumentu uzskata par kotētu aktīvā tirgū, ja kotētās cenas ir viegli un regulāri pieejamas no biržas, dīlera, brokera, nozares grupas, cenas noteikšanas pakalpojumu vai regulējošām aģentūrām un cenas atspoguļo faktiskos un regulāros darījumus tirgū saskaņā ar tirgus

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

principiem. Galvenās aktīvu klases šajā kategorijā ir finanšu aktīvi, kuru patiesā vērtība tiek iegūta, ņemot vērā piegādātāju vai brokeru noteiktās cenas, un aktīvi, kuriem patiesā vērtība tiek noteikta, atsaucoties uz cenu indeksiem.

- (2) Šajā kategorijā iekļauti finanšu aktīvi un saistības, kas tiek novērtēti, izmantojot vērtēšanas paņēmieni, kas pamatojas uz pieņēmumiem par cenām no citiem pašreizējiem atskaites tirgus darījumiem ar to pašu instrumentu vai uz pieejamiem tirgus datiem. Galvenās aktīvu klases šajā kategorijā ir finanšu aktīvi, kuru cena iegūta vērtēšanas pakalpojumu rezultātā, taču cenas nav noteiktas aktīvā tirgū, finanšu aktīvi, kuru patiesā vērtība ir balstīta uz brokeru cenām, ieguldījumiem riska apdrošināšanas fondos, kapitāla fondos, kam patieso vērtību nosaka fondu menedžeri un aktīvi, kas tiek novērtēti, izmantojot konkrētus modeļus, kas paredz, ka lielākā daļa pieņēmumu tiek balstīti uz tirgus datiem.
- (3) Ja patieso vērtību nenosaka, balstoties uz tirgus datiem, tas nozīmē, ka patiesās vērtības tiek noteiktas kopumā vai daļēji balstoties uz vērtēšanas paņēmieni (modeļi) un pieņēmumiem, kas netiek pamatoti ar cenām no citiem pašreizējiem atskaites tirgus darījumiem ar to pašu instrumentu, kā arī tie nav pamatoti ar pieejamiem tirgus datiem. Šajā kategorijā iekļauti riska apdrošināšanas fondi, privātie kapitāla fondi un komandītsabiedrības.

Patiesajā vērtībā novērtēti finanšu instrumenti

Nākamajā tabulā tiek analizēti patiesajā vērtībā novērtēti finanšu instrumenti pārskata perioda beigās pa līmeņiem patiesās vērtības hierarhijā, saskaņā ar kuru kategorizēts patiesās vērtības novērtējums:

2018. gada 31. decembrī, EUR	Uzskaites vērtība	Patiesā vērtība 2. līmenis
Finanšu aktīvi		
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	16 980 967	16 980 967
Kopā, klasificēti kā patiesā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	16 980 967	16 980 967
2017. gada 31. decembrī, EUR	Uzskaites vērtība	Patiesā vērtība 2. līmenis
Finanšu aktīvi		
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	14 441 479	14 441 479
Kopā, klasificēti kā pārdošanai pieejamie aktīvi	14 441 479	14 441 479

Patiesajā vērtībā nenovērtēti finanšu instrumenti

Tabulā analizēta patiesajā vērtībā nenovērtēto finanšu instrumentu patiesā vērtība pa līmeņiem patiesās vērtības hierarhijā, kurā klasificēts katrs patiesās vērtības novērtējums:

2018. gada 31. decembrī, EUR	Uzskaites vērtība	Patiesā vērtība 3. līmenis
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	2 398 877	2 398 877
Uzkrātie izdevumi	(113 704)	(113 704)
2017. gada 31. decembrī, EUR	Uzskaites vērtība	Patiesā vērtība 3. līmenis
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	2 012 870	2 012 870
Uzkrātie izdevumi	(69 041)	(69 041)

Tabulās uzrādītas 2. līmeņa patiesās vērtības novērtēšanai izmantotās vērtēšanas metodes, kā arī būtiskākie nenovērojami dati:

Veids	Vērtēšanas metode
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	Patiesā vērtība atbilst attiecīgajai atmaksas plūsmas vērtībai
Uzkrātie izdevumi	Patiesā vērtība atbilst attiecīgajai atmaksas plūsmas vērtībai

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

Atvasinātie finanšu instrumenti

Darbības ietvaros Plāns var noslēgt ārvalstu valūtas mijmaiņas līgumus. Peļņu vai zaudējumus, kas radušies no izmaiņām valūtas kursos pēc darījuma noslēgšanas, atzīst ienākumu un izdevumu pārskatā.

Finanšu aktīvu vērtības samazināšanās

Uz šādiem finanšu instrumentiem attiecas 9. SFPS vērtības samazināšanās prasības:

finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā

Finanšu instrumentiem, kas ietilpst vērtības samazināšanās modeļa darbības jomā, zaudējumu atlīdzība par paredzamajiem kredītu zaudējumiem tiek aprēķināta šādi:

- Finanšu instrumenti bez būtiska kredītriska pieauguma kopš sākotnējās atzīšanas (vai finanšu instrumenti, kuriem tiek uzskatīts, ka tiem ir zems kredītrisks) – paredzamie kredītzaudējumi tiek aprēķināti par summu, kas atbilst 12 mēnešu paredzamajiem kredītu zaudējumiem,
- Finanšu instrumenti bez vērtības samazināšanās, bet ar būtisku kredītriska pieaugumu kopš sākotnējās atzīšanasparedzamie kredītzaudējumi tiek aprēķināti par summu, kas vienāda ar paredzamajiem kredīta zaudējumiem mūža laikā,
- Finanšu instrumenti ar vērtības samazināšanos - paredzamie kredītzaudējumiem tiek aprēķināti tādā apmērā, kas vienāds ar paredzamajiem kredīta zaudējumiem mūža laikā.

Kredītzaudējumi ir starpība starp visām līgumā noteiktajām naudas plūsmām, kas ir jāatmaksā saskaņā ar līgumu, un visām naudas plūsmām, kuras Banka plāno saņemt (ti, visiem naudas iztrūkumiem), diskontējot ar sākotnējo efektīvo procentu likmi (vai kredīta korigēto efektīvo procentu likmi par finanšu aktīviem, kas iegādāti vai izdoti ar vērtības samazināšanos). Plāns novērtē naudas plūsmas, ņemot vērā visus finanšu instrumenta līgumiskos nosacījumus (piemēram, priekšapmaksas, pagarināšanu, pārdošanas un līdzīgas iespējas), izmantojot paredzamo šī finanšu instrumenta darbības laiku. Šīs naudas plūsmas ietver naudas plūsmas, kas rodas, pārdodot nodrošinājumu vai citus kredīta uzlabojumus, kas ir neatņemama līguma noteikumu sastāvdaļa.

Plāns katrā pārskata datumā novērtē, vai finanšu instrumenta kredītrisks kopš sākotnējās atzīšanas ir ievērojami palielinājies, analizējot saistību nepildīšanas riska izmaiņas finanšu instrumenta paredzamajā darbības laikā.

Lai veiktu šo novērtējumu, Plāns salīdzina finanšu instrumenta saistību neizpildes risku pārskata datumā ar finanšu instrumenta saistību neizpildes risku tā sākotnējās atzīšanas brīdī, ņemot vērā atbilstošu un pamatotu informāciju, kas ir pieejama bez nevajadzīgām izmaksām vai piepūles, kas liecinātu par būtisku kredītriska palielināšanos kopš sākotnējās atzīšanas.

Finanšu aktīvam ir vērtības samazināšanās ja ir noticis viens vai vairāki notikumi, kas negatīvi ietekmē šī finanšu aktīva aplēstās nākotnes naudas plūsmas. Pierādījumi, ka finanšu aktīvam ir vērtības samazināšanās, ietver novērojamus datus par šādiem notikumiem:

- būtiskas emitenta vai aizņēmēja finansiālās grūtības;
- līguma pārkāpums, piemēram, saistību neizpilde vai kavējums;
- aizņēmēja aizdevējs (-i) ekonomisku vai līgumisku iemeslu dēļ, kas saistīti ar aizņēmēja finansiālajām grūtībām, piešķirušī aizņēmējam koncesiju (-as), ko aizdevējs (-i) citādi neizskatītu;
- ir iespējams, ka aizņēmējs bankrotēs vai sagaidāma tā finanšu reorganizācija;
- aktīva tirgus izzušana finanšu aktīvam finansiālu grūtību dēļ; vai
- finanšu aktīva pirkšana vai iegāde ar lielu atlaidi, kas atspoguļo radušos kredītzaudējumus.

Atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīvu atzīšana tiek pārtraukta, kad tiesības saņemt naudas plūsmu no attiecīgā finanšu aktīva ir beigušās vai ja Plāns ir nodevis būtībā visus ar piederību saistītos riskus un atlīdzību. Finanšu saistību atzīšana tiek pārtraukta tad, kad tās tiek dzēstas, t.i., kad saistības ir atmaksātas, atceltas vai to termiņš notecējis.

Aplēšu izmantošana

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS, vadībai ir nepieciešams izdarīt spriedumus, aplēses un pieņēmumus, kuri ietekmē politiku piemērošanu un uzrādītās aktīvu un saistību summas, ieņēmumus un izdevumus. Aplēšu un ar tām saistīto pieņēmumu pamatā ir vēsturiskā pieredze un dažādi citi faktori, kuri tiek uzskatīti par saprātīgiem attiecīgajos apstākļos un kuri kopumā veido pamatu lēmumu pieņemšanai par aktīvu un saistību uzskaites vērtību, kuru nav iespējams noteikt, izmantojot citus avotus. Faktiskie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm.

Aplēses un ar tām saistītie pieņēmumi tiek regulāri pārbaudīti. Izmaiņas grāmatvedības aplēsēs tiek atzītas tajā periodā, kurā attiecīgās aplēses tiek pārskatītas, ja izmaiņas ietekmē tikai attiecīgo periodu, vai arī periodā, kad aplēses tiek pārskatītas, un nākamajos periodos, ja izmaiņas ietekmē gan kārtējo, gan nākamajos periodus.

Galvenie iemesli aplēšu nenoteiktībai:

- (i) Finanšu instrumentu vērtības samazinājums
- (ii) Finanšu instrumentu patiesās vērtības noteikšana

Nauda un tās ekvivalenti

Nauda un tās ekvivalenti ir norēķinu kontos un augstas likviditātes aktīvi, kuru sākotnējais dzēšanas termiņš ir mazāks par trīs mēnešiem un kurus Plāns izmanto īstermiņa saistību dzēšanai. Naudas plūsmas pārskats sastādīts pēc netiešas metodes.

Darījumi ārvalstu valūtā

Darījumi ārvalstu valūtās tiek konvertēti funkcionālajā valūtā (eiro) pēc Eiropas Centrālās Bankas noteiktā kursa darījuma dienā. Ārvalstu valūtās nominētie monetārie aktīvi un saistības pārskata perioda beigu datumā tiek konvertētas uz funkcionālo valūtu, izmantojot Eiropas Centrālās Bankas noteikto ārvalstu valūtas kursu pārskata perioda beigu datumā. Ārvalstu valūtas peļņa vai zaudējumi no monetārajiem posteņiem ir starpība starp posteņu amortizēto pašizmaksu funkcionālajā valūtā perioda sākumā, kas koriģēta par pārskata perioda laikā atzītajiem procentu ieņēmumiem/izdevumiem pēc efektīvās procentu likmes metodes un saņemtajiem/veiktajiem maksājumiem, un posteņu amortizēto pašizmaksu ārvalstu valūtā perioda beigās, kas konvertēta pēc perioda beigās Eiropas Centrālās Bankas noteiktā valūtas kursa. Ārvalstu valūtās nominētie nemonetārie aktīvi un saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā, tiek konvertētas funkcionālajā valūtā, izmantojot tās dienas valūtas kursu, kurā tika noteikta to patiesā vērtība. Ārvalstu valūtas maiņas kursa svārstību rezultātā iegūtā peļņa vai zaudējumi tiek iekļauti visaptverošā ienākumu pārskatā.

Nodokļi

Pensiju plāns ir iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājs.

2. Risku pārvaldīšana

Galvenie risku veidi, kas skar Plāna darbību un ko Plāna pārvaldnieks pārvalda, ir tirgus risks, kredītrisks un likviditātes risks.

(a) Tirgus risks

Novērtējot un pārvaldot tirgus risku, Plāna pārvaldnieks izdala 3 galvenos risku veidus – procentu likmju risks, valūtas risks un cenu svārstību risks. Tirgus risks ir iespēja ciest zaudējumus no tirgus nosacījumu izmaiņām, kas ietekmē kādu aktīvu kategoriju vai tirgu kopumā. Tirgus risks tiek novērtēts, veicot kritiskās situācijas analīzi. Kritiskās situācijas analīzei izmanto tirgus riska jutīguma testus un scenāriju analīzi (skat. zemāk). Jutīguma testus veic, lai noteiktu atsevišķa faktora ietekmi uz Plāna vērtību. Scenāriju analīzi veic, lai noteiktu vairāku faktoru nelabvēlīgu izmaiņu ietekmi uz Plāna vērtību.

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

Procentu likmju risks – 1) patiesās vērtības procentu likmju risks ir risks, ka, mainoties tirgus procentu likmēm, var mainīties patiesajā vērtībā novērtēto aktīvu bilances vērtība, kas ietekmē Plāna darbības rezultātus; 2) naudas plūsmas procentu likmju risks ir risks, ka mainoties tirgus procentu likmēm, mainīsies Plāna procentu ieņēmumi no Plāna aktīviem, kuriem ir noteikta mainīgā procentu likme. Plāna pārvaldnieks seko procentu likmju tendencēm Latvijas un starptautiskajos finanšu tirgos un pieņem lēmumu par portfeļa termiņa struktūru, pamatojoties uz piesardzīgām prognozēm par procentu likmju paredzamo attīstību. Vidējais svērtais procentu likmju indekss (duration) parāda vērtspapīriem samazinājās salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu (2018. gada beigās tas bija 4.6 gadi, bet 2017. gada beigās – 5.5 gadi). Ieguldījumi parāda vērtspapīros tiek veikti ar aprēķinu, lai to beigu termiņš nekonzcentrētos kādā termiņstruktūras punktā, bet iespējami plašā termiņstruktūras diapazonā. Plāna pārvaldnieks nelieto atvasinātos finanšu instrumentus procentu likmju riska samazināšanai.

Procentu likmju risks un tā ietekme uz noguldījumu un parāda vērtspapīru cenām ir noteikta dažādām noguldījumu un parāda vērtspapīru kategorijām, atkarībā no to termiņa, valūtas un iespējamās procentu likmes izmaiņas. Pārvērtējot patiesajā vērtībā parāda vērtspapīrus ar fiksētu procentu likmi, to vērtība mainīsies pretēji procentu likmju izmaiņām, proti, procentu likmes palielinājums samazina parāda vērtspapīru cenu, un otrādi. Parāda vērtspapīru ietekme uz Plāna ienākumiem aprēķināta kā iespējamās ienesīguma likmes izmaiņas reizinājums ar attiecīgās kategorijas vidējo svērto termiņu līdz dzēšanai (duration). Tiek pieņemts, ka 2. kārtas ienesīguma izmaiņas (convexity) ietekme uz parāda vērtspapīru cenām ir nebūtiska. Parāda vērtspapīriem ar mainīgu procentu likmi tirgus procentu likmju kritums tādā pašā apmērā samazinās kupona likmi un Plāna procentu ieņēmumus. Tādējādi patiesās vērtības procentu likmju risks un naudas plūsmas procentu likmju risks viens otru kompensē.

Cenu svārstību risks – vērtspapīru cenu svārstības tieši ietekmē ieguldītājam piederošo Plāna daļu vērtību. Veicot ieguldījumus, Plāna pārvaldnieks nodrošina adekvātu ieguldījumu analīzi un diversifikāciju dažādos ieguldījumu objektos, tādējādi samazinot viena vērtspapīra, nozares, valsts vai reģiona iespējamā cenas krituma negatīvo ietekmi. Plāna pārvaldnieks nelieto atvasinātos finanšu instrumentus cenu svārstību riska samazināšanai.

Ieguldījumi ieguldījumu fondos un riska kapitālā ir pakļauti cenu svārstību riskam. Tirgus cenas samazinājums samazinās ieguldījumu fondu un riska kapitāla vērtību. Katrai ieguldījumu fondu un riska kapitāla kategorijai sagaidāmais svārstīgums ir atšķirīgs, ņemot vērā to atšķirīgo būtību, valūtu, reģionus un līdzšinējo svārstīgumu, tādēļ arī ietekme uz Plāna ienākumu ir atšķirīga. Valsts obligāciju, korporatīvo obligāciju un obligāciju fondu cenu risks aprēķinos ir iekļauts procentu likmju riskā

Valūtas risks – ieguldījumiem ārvalstu valūtās piemīt valūtas risks. Valūtas risks tiek mazināts, nosakot ieguldījumu ierobežojumus, ka ar Plāna saistībām nesaskaņotās valūtās var ieguldīt līdz 20% no Plāna aktīviem, turklāt vienā ar saistībām nesaskaņotā valūtā nedrīkst ieguldīt vairāk nekā 10% no Plāna aktīviem, kā arī veicot mazākus par ieguldījumu ierobežojumu darījumus ar saistībām nesaskaņotās valūtās. Plāna pārvaldnieks nelieto atvasinātos finanšu instrumentus valūtas riska samazināšanai.

Jūtīgums pret valūtas risku – Plāna jutīgumu pret valūtas risku aprēķina reizinot ārvalstu valūtu denominētos finanšu aktīvus ar iespējamām valūtu kursu izmaiņām, pieņemot 10% valūtas kursa izmaiņas USD valūtu kursos.

Aktīvu un saistību sadalījums pēc valūtām uz **2018. gada 31. decembri**

Visi Plāna aktīvi un saistības **2018. gada 31. decembrī** ir aprēķināti eiro pēc ECB kursa.

	EUR	USD	Kopā
Vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	16 980 967	-	16 980 967
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	2 393 745	5 132	2 398 877
Uzkrātie izdevumi	(113 704)	-	(113 704)
NETO AKTĪVI	19 261 008	5 132	19 266 140
Daļa no plāna aktīviem (%)	99.97	0.03	100.00

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

Aktīvu un saistību sadalījums pēc valūtām uz 2017. gada 31. decembri

Visi Plāna aktīvi un saistības 2017. gada 31. decembrī ir aprēķināti eiro pēc ECB kursa.

	EUR	Kopā
Vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	14 441 479	14 441 479
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	2 012 870	2 012 870
Uzkrātie izdevumi	(69 041)	(69 041)
NETO AKTĪVI	16 385 308	16 385 308
Daļa no plāna aktīviem (%)	100.0	100.0

Plāna ienākumu **jūtīguma testa**, kas parāda tirgus risku (procentu likmju risks, cenu risks un valūtas risks) ietekmi uz Plāna darbības rezultātiem 2018. gada 31. decembrī, rezultāti apkopoti zemāk esošā tabulā.

	Uzskaites vērtība	Procentu likmju risks		Cenu svārstību risks	
		Likmju pieaugums Ietekme uz tirgus vērtību	Likmju samazinājums Ietekme uz tirgus vērtību	Cenas izmaiņa (%)*	Ietekme uz tirgus vērtību
Naudas līdzekļi	2 398 877	-	-	-	-
Obligāciju fondi	13 033 529	(603 363)	603 363	-	-
Akciju fondi	3 050 011	-	-	(20%)	(610 002)
Alternatīvie fondi	897 427	-	-	(20%)	(179 485)
Kopā	19 379 844	(603 363)	603 363		(789 488)
Procentos no uzskaites vērtības		(3.1%)	3.1%		(4.1%)
EUR		(603 363)	603 363		(789 488)

*Akciju fondiem un alternatīvajiem fondiem tika pieņemts, ka tirgus ietekme sastāda attiecīgi 20% un 20%.

Valūtas risks				
Ārvalstu valūta	Uzskaites vērtība	Daļa (%)	Kursa izmaiņa (%)	Vērtības izmaiņa
USD	5 132	0.03%	(10.0%)	(513)
EUR	19 374 712	99.97%	-	-
Kopā	19 379 844	100.00%		(513)

Zemāk esošā tabulā ir atspoguļoti pieņēmumi, kas ir izmantoti procentu likmju riska aprēķinos.

Pieņēmumi, procentu likmju riska aprēķiniem

Valūta	Likmju pieaugums, pp	Likmju samazinājums, pp
EUR	1.0%	(1.0%)
USD	1.0%	(1.0%)
NOK	1.0%	(1.0%)

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

Plāna ienākumu **jutīguma testa**, kas parāda tirgus risku (procentu likmju risks, cenu risks un valūtas risks) ietekmi uz Plāna darbības rezultātiem **2017. gada 31. decembrī**, rezultāti apkopoti zemāk esošā tabulā.

	Uzskaites vērtība	Procentu likmju risks		Cenu svārstību risks	
		Likmju pieaugums	Likmju samazinājums	Cenas izmaiņa (%)*	Ietekme uz tirgus vērtību
		Ietekme uz tirgus vērtību	Ietekme uz tirgus vērtību		
Naudas līdzekļi	2 012 870	-	-	-	-
Obligāciju fondi	10 813 103	(593 878)	593 878	-	-
Akciju fondi	3 048 336	-	-	(20%)	(609 667)
Alternatīvie fondi	580 040	-	-	(20%)	(116 008)
Kopā	16 454 349	(593 878)	593 878		(725 675)
Procentos no % ienākuma / uzskaites vērtības		(3.6%)	3.6%		(4.4%)
EUR		(593 878)	593 878		(725 675)

*Akciju fondiem un alternatīvajiem fondiem tika pieņemts, ka tirgus ietekme sastāda attiecīgi 20% un 20%.

Valūtas risks

Ārvalstu valūta	Uzskaites vērtība	Daļa (%)	Kursa izmaiņa (%)	Vērtības izmaiņa
EUR	16 454 349	100.0%	-	-
Kopā	16 454 349	100%		

Valūtas riska tiešā ietekme uz Plāna darbības rezultātiem 2017. gada 31. decembrī nebija vērojama, tā kā portfeļa ieguldījumi tika veikti tikai EUR valūtā.

Zemāk esošā tabulā ir atspoguļoti pieņēmumi, kas ir izmantoti procentu likmju riska aprēķinos.

Pieņēmumi, procentu likmju riska aprēķiniem

Valūta	Likmju pieaugums,		Likmju samazinājums,	
	pp		pp	
EUR	1.0%		(1.0%)	
USD	1.0%		(1.0%)	
NOK	1.0%		(1.0%)	

Par pamatu aktīvu pozīciju jutīguma testiem izmantots iespējamais negatīvais svārstīgums, kas noteikts, analizējot atsevišķu ieguldījumu pozīciju vai aktīvu klašu cenu vēsturiskās tendences un svārstīgumu, kas koriģētas balstoties uz pārvaldnieka pieredzi un zināšanām par finanšu tirgiem. Tirgus svārstīgums jeb cenas izmaiņa katrai aktīvu klasei aprēķināta kā iespējamā negatīva cenas novirze nākamo 12 mēnešu laikā no cenas uz pārskata gada beigām.

Plāna ienākumu scenāriju analīze parāda visu tirgus risku (procentu likmju risks, valūtas risks un cenu svārstību risks) vienlaicīgas iestāšanās kopējo ietekmi uz Plāna vērtību. Plāna pārvaldnieks visu tirgus risku vienlaicīgas iestāšanās kopējai ietekmei izdala divus scenārijus. Kopējā negatīvā ietekme tirgus apstākļos, kad procentu likmes pieaug, ir atspoguļota "A" scenārijā, bet kopējā negatīvā ietekme tirgus apstākļos, kad procentu likmes krīt, ir atspoguļota "B" scenārijā. 2018. gadā ietekme uz Plāna vērtību "A" scenārijā ir (1 393 364) EUR, jeb (7.2)% no Plāna aktīviem, bet "B" scenārijā ir (186 638) EUR, jeb (1.0)% no Plāna aktīviem. 2017. gadā ietekme uz Plāna vērtību "A" scenārijā bija (1 319 553) EUR, jeb (8.0)% no Plāna aktīviem, bet "B" scenārijā (131 797) EUR, jeb (0.8)% no Plāna aktīviem.

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

Lai maksimāli aizsargātu Plāna vērtību, ja tirgū iestājušies negatīvi ietekmējošie Plāna vērtību apstākļi, Plāna pārvaldnieks veic attiecīgas izmaiņas Plāna struktūrā, mazinot tirgus risku ietekmi: 1) samazina cenu svārstību risku, samazinot ieguldījumu īpatsvaru obligāciju fondos un akciju instrumentos, 2) samazina procentu likmju risku, iegādājoties mainīgas kupona likmes obligācijas un īsa termiņa obligācijas, 3) samazina valūtas risku, ieguldot ar Plāna saistībām nesaskaņotās valūtās nelielu daļu no Plāna aktīviem.

(b) Kredītrisks

Kredītrisks ir risks, ka parāda vērtspapīru emitenti vai bankas, kurās no Plāna līdzekļiem izvietoti noguldījumi, nepildīs savas saistības. Kredītrisks tiek samazināts, pirms ieguldījumu veikšanas veicot atbilstošu emitenta un darījumu partnera analīzi, kā arī sekojot emitentu un darījumu partneru finansiālajai un ekonomiskajai situācijai ieguldījuma laikā. Kredītrisks tiek samazināts, ievērojot likumdošanā noteiktos ieguldījumu ierobežojumus, darījumus veicot ar mazākām summām un pietiekoši diversificējot Plāna aktīvus. Plāna pārvaldnieks nelieto atvasinātos finanšu instrumentus kredītriska samazināšanai.

Plāna naudas līdzekļi (12.5% no Plāna aktīviem 2018. gada beigās, 12.3% – 2017. gada beigās) tiek glabāti norēķinu kontā Turētājbankā (AS Luminor banka)

(c) Likviditātes risks

Likviditātes risks ir iespēja ieguldījumu plānam ciest zaudējumus, ja noteiktā laika posmā kādu no Plāna aktīviem nav iespējams realizēt ar minimāliem izdevumiem.

Likviditātes risks tiek mazināts, turot daļu Plāna aktīvu naudas līdzekļu un īstermiņa parāda vērtspapīru veidā, kā arī augstvērtīgos vērtspapīros ar augstu likviditātes pakāpi, nodrošinot ieguldījumu pietiekamu diversifikāciju, nodrošinot ieguldījumu termiņu beigas plašā termiņstruktūras diapazonā, analizējot datus par dalībnieku plānu maiņu un saistītām naudas plūsmām, kā arī veicot Plāna dalībnieku un naudas plūsmas prognozi.

Plāna pārvaldnieks, veicot Plāna pārvaldīšanu, rīkojas Plāna dalībnieku interesēs un iespēju robežās dara visu, lai izvairītos vai minimizētu šajā sadaļā minētos riskus, taču Plāna pārvaldnieks negarantē to, ka nākotnē būs iespēja pilnībā izvairīties no šiem riskiem.

Tabulās apkopota informācija par aktīviem pēc atlikušā ieguldījuma termiņa, kas aprēķināts no bilances datuma 31. decembra līdz noteiktajam dzēšanas termiņam.

Aktīvu termiņstruktūra uz 2018. gada 31. decembri

	Uz pieprasījuma	5 līdz 10 gadi	Kopā
Vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	16 083 540	897 427	16 980 967
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	2 398 877	-	2 398 877
Kopā	18 482 417	897 427	19 379 844

Aktīvu termiņstruktūra uz 2017. gada 31. decembri

	Uz pieprasījuma	5 līdz 10 gadi	Kopā
Vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	13 861 439	580 040	14 441 479
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	2 012 870	-	2 012 870
Kopā	15 874 309	580 040	16 454 349

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

Zemāk esošās tabulās apkopota informācija par finanšu saistību termiņstruktūru, kas veidota, balstoties uz atlikušajiem līgumiskajiem saistību izpildes termiņiem. Tabulās atspoguļotās summas ir nediskontētas naudas plūsmas.

Finanšu saistību termiņstruktūra (likviditāte) uz **2018. gada 31. decembri**

Uz pieprasījuma un mazāk par 1 mēnesi

Uzkrātie izdevumi		113 704	
leguldījumu plāna dzēšamās daļas		19 266 140	
Finanšu saistības kopā		19 379 844	

Finanšu saistību termiņstruktūra (likviditāte) uz **2017. gada 31. decembri**

Uz pieprasījuma un mazāk par 1 mēnesi

Uzkrātie izdevumi		69 041	
leguldījumu plāna dzēšamās daļas		16 385 308	
Finanšu saistības kopā		16 454 349	

Finanšu saistību ar termiņiem līdz 12 mēnešiem patiesā vērtība 2018. gada 31. decembrī un 2017. gada 31. decembrī būtiski neatšķiras no uzskaites vērtības. Ieguldījumu plāna dzēšamās daļas ir atmaksājamas uz pieprasījuma.

3. Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm

31.12.2018	Valūta	Uzskaites vērtība	% no Plāna neto aktīviem
		EUR	
Norēķinu kontu atlikums Luminor Bank AS	EUR	2 398 877	12.45
Kopā		2 398 877	12.45
31.12.2017	Valūta	Uzskaites vērtība	% no Plāna aktīviem
		EUR	
Norēķinu kontu atlikums Nordea Bank AB Latvijas filiālē	EUR	2 012 707	12.28
Norēķinu kontu atlikums Nordea Bank Finland PLC	EUR	163	0.00
Kopā		2 012 870	12.28

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

4. Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā

4.1 Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu

2018. gada 31. decembris, EUR	Skaits	Ieguldījuma valūta	Uzskaites vērtība, EUR	Iegādes vērtība, EUR	% no Plāna neto aktīviem
iShares Euro Corporate Bond ex-Financials UCITS	8 938	EUR	1 026 216	1 058 989	5.33
iShares Euro Corporate Bond ex-Financials 1-5yr	7 606	EUR	828 674	834 660	4.30
db x-trackers II Global Sovereign UCITS ETF (DE)	3 084	EUR	693 376	810 449	3.60
iShares Core Euro Corporate Bond UCITS ETF	3 827	EUR	488 804	501 739	2.54
iShares J.P. Morgan \$ Emerging Markets Bond UCITS	10 720	EUR	966 965	1 029 224	5.02
db x-trackers MSCI Europe Index UCITS ETF (DR)	11 216	EUR	568 427	552 714	2.95
iShares Euro Corporate Bond 1-5yr UCITS ETF	5 228	EUR	571 839	570 303	2.97
iShares Euro Covered Bond UCITS ETF	10 074	EUR	1 553 260	1 549 250	8.06
iShares Euro High Yield Corporate Bond UCITS ETF	11 783	EUR	1 178 123	1 263 380	6.11
iShares Euro Corporate Bond Interest Rate Hedged	9 043	EUR	848 640	890 676	4.40
iShares Global Government Bond UCITS ETF	6 759	EUR	629 723	647 340	3.27
Nordea 1 SICAV - US Corporate Bond Fund HBI-EUR	30 791	EUR	308 221	321 500	1.60
Nordea 1, SICAV US Total Return Bond Fund HBI EUR	3 705	EUR	311 179	314 500	1.62
iShares MSCI World EUR Hedged UCITS ETF	17 950	EUR	822 469	840 371	4.27
iShares S&P 500 EUR Hedged UCITS ETF	10 429	EUR	584 545	515 475	3.03
iShares MSCI AC Far East ex-Japan	7 446	EUR	316 976	313 274	1.65
iShares J. P. Morgan \$ EM Bond EUR Hedge UCITS ETF	13 224	EUR	1 176 738	1 333 127	6.11
db x-trackers MSCI Pacific ex Japan Index UCITS	3 148	EUR	150 978	165 089	0.78
Xtrackers II Eurozone Government Bond 3-5 UCITS	6 868	EUR	1 388 984	1 388 283	7.21
Hermes Global Emerging Markets Fund	64 550	EUR	216 856	219 547	1.13
iShares Core MSCI EM IMI UCITS ETF	17 400	EUR	389 760	409 104	2.02
iShares € Govt Bond 3-5yr UCITS ETF	4 375	EUR	746 681	745 319	3.88
EFTEN Kinnisvarafond II AS	21 750	EUR	316 180	220 782	1.64
EFTEN Kinnisvarafond II AS	23 953	EUR	348 205	249 221	1.81
EFTEN Kinnisvarafond II AS	16 031	EUR	233 043	210 006	1.21
OHA S.C.A. SICAV-SIF, U.S. Senior Loan Fund	293	EUR	316 105	316 854	1.64

Kopā klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā:

16 980 967 17 271 176 88.15

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

2017. gada 31. decembris, EUR	Skaitis	Valūta	Uzskaites vērtība, EUR	Iegādes vērtība, EUR	% no Plāna neto aktīviem
iShares Euro Corporate Bond ex-Financials UCITS	8 191	EUR	964 736	958 058	5.89
iShares Euro Corporate Bond ex-Financials 1-5yr	1 377	EUR	151 842	149 562	0.93
db x-trackers II Global Sovereign UCITS ETF (DE)	1 938	EUR	437 290	553 582	2.67
iShares Core Euro Corporate Bond UCITS ETF	5 761	EUR	754 000	750 518	4.6
iShares J.P. Morgan \$ Emerging Markets Bond UCITS	10 720	EUR	1 025 046	1 029 224	6.26
db x-trackers MSCI Europe Index UCITS ETF (DR)	11 216	EUR	638 863	552 714	3.9
iShares Euro Corporate Bond 1-5yr UCITS ETF	2 829	EUR	313 368	305 258	1.91
iShares Euro Covered Bond UCITS ETF	8 704	EUR	1 351 296	1 337 145	8.25
iShares Euro High Yield Corporate Bond UCITS ETF	10 255	EUR	1 101 182	1 098 229	6.72
iShares Euro Corporate Bond Interest Rate Hedged	4 218	EUR	413 364	430 276	2.52
iShares Global Government Bond UCITS ETF	6 759	EUR	611 892	647 340	3.73
Nordea 1 SICAV - US Corporate Bond Fund HBI-EUR	30 791	EUR	327 004	321 500	2
Nordea 1, SICAV US Total Return Bond Fund HBI EUR	3 705	EUR	316 958	314 500	1.93
db x-trackers II iBoxx Sovereigns Eurozone 7-10	2606	EUR	672 947	674 358	4.11
db x-trackers II iBoxx Sovereigns Eurozone 5-7	2994	EUR	702 213	700 210	4.29
iShares MSCI World EUR Hedged UCITS ETF	27 495	EUR	1 404 995	1 235 395	8.57
iShares S&P 500 EUR Hedged UCITS ETF	10 429	EUR	637 316	515 475	3.89
iShares MSCI AC Far East ex-Japan	7 446	EUR	367 162	313 274	2.24
iShares J. P. Morgan \$ EM Bond EUR Hedge UCITS ETF	13 224	EUR	1 356 650	1 333 127	8.28
EFTEN KInnisvarafond II AS	21 750	EUR	276 040	220 782	1.68
EFTEN KInnisvarafond II AS	23 953	EUR	304 000	249 221	1.86
OHA S.C.A. SICAV-SIF, U.S. Senior Loan Fund	300	EUR	313 315	300 000	1.91
Kopā klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā:			14 441 479	13 989 748	88.14

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

4.2 Nerealizētais ieguldījumu vērtības pieaugums

	2018	2017
	EUR	EUR
Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	(616 729)	468 728
Kopā	<u>(616 729)</u>	<u>468 728</u>

4.3 Realizētais ieguldījumu vērtības pieaugums

2018	Pārskata perioda ienākumi no ieguldījumu pārdošanas EUR	Pārskata periodā pārdoto ieguldījumu iegādes vērtība EUR	Pārdoto ieguldījumu pieaugums, kas atzīts iepriekšējos pārskata periodos EUR
Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	2 894 040	(2 802 903)	(127 090)
Kopā	<u>2 894 040</u>	<u>(2 802 903)</u>	<u>(127 090)</u>

2017	Pārskata perioda ienākumi no ieguldījumu pārdošanas EUR	Pārskata periodā pārdoto ieguldījumu iegādes vērtība EUR	Pārdoto ieguldījumu pieaugums, kas atzīts iepriekšējos pārskata periodos EUR
Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	2 810 519	(2 612 846)	(290 232)
Kopā	<u>2 810 519</u>	<u>(2 612 846)</u>	<u>(290 232)</u>

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

5. Finanšu instrumentu sadalījums

5.1 Finanšu instrumentu sadalījums pēc emitenta reģistrācijas valsts

2018. gada 31. decembrī, EUR

Valsts	Valsts kods	Prasības uz pieprasījumu pret kreditiestādēm	Klasificēti kā patiesā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	Kopā	% no Plāna aktīviem
Latvija	LV	2 398 877	-	2 398 877	12.38
Igaunija	EE	-	897 427	897 427	4.63
Īrija	IE	-	12 346 269	12 346 269	63.71
Luksemburga	LU	-	3 737 271	3 737 271	19.28
Kopā		2 398 877	16 980 967	19 379 844	100.00

2017. gada 31. decembrī, EUR

Valsts	Valsts kods	Parāda vērtspapīri un citi vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	Kopā	% no Plāna aktīviem
Latvija	LV	2 012 707	-	2 012 707	12.23
Igaunija	EE	-	893 354	893 354	5.43
Somija	FI	163	-	163	0.00
Īrija	IE	-	10 452 849	10 452 849	63.53
Luksemburga	LU	-	3 095 276	3 095 276	18.81
Kopā		2 012 870	14 441 479	16 454 349	100.00

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

5.2 Ieguldījumu portfeļu struktūra balstoties uz ieguldījumu veidiem

	31.12.2018	31.12.2017
	EUR	EUR
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	2 398 877	2 012 870
Ieguldījumi akcijās	3 947 439	3 628 376
Ieguldījumi uzņēmumu obligācijās	5 625 653	4 592 568
Ieguldījumi attīstības valstu obligācijās	2 143 703	2 381 697
Ieguldījumi augsta ienesīguma obligācijās	1 805 408	1 414 495
Ieguldījumi valstu un pašvaldību obligācijās	3 458 764	2 424 343
Kopā	19 379 844	16 454 349

6. Uzkrātie izdevumi

	31.12.2018	31.12.2017
	EUR	EUR
Neapstrādātās klientu iemaksas	81 605	31 984
Uzkrātā komisija ieguldījumu pārvaldes sabiedrībai	17 498	14 481
Uzkrātā komisija pensiju fondam	11 930	9 873
Uzkrātā komisija FKTK	1 888	10 728
Uzkrātā komisija turētājbankai	783	1 975
Kopā	113 704	69 041

7. Atskaitījumi no iemaksām un administratīvajiem izdevumiem

	2018	2017
	EUR	EUR
Pensiju fonda komisija	130 131	115 608
FKTK nodeva	11 744	20 955
Kopā	141 875	136 563

8. Ieguldījumu pārvaldīšanas izdevumi

	2018	2017
	EUR	EUR
Atlīdzība līdzekļu pārvaldītājam	190 858	152 101
Atlīdzība turētājbankai	26 026	20 741
Uzkrātie izdevumi	159	1 163
Citi izdevumi	274	487
Kopā	217 317	174 492

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

9. Plāna neto aktīvu valūtu struktūra

2018. gada 31. decembrī, EUR

	EUR	Kopā
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	2 398 877	2 398 877
Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	16 980 967	16 980 967
Uzkrātie izdevumi	(113 704)	(113 704)
Kopā neto aktīvi	19 266 140	19 266 140
% no Plāna neto aktīviem	100	100

2017. gada 31. decembrī, EUR

	EUR	Kopā
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	2 012 870	2 012 870
Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	14 441 479	14 441 479
Uzkrātie izdevumi	(69 041)	(69 041)
Kopā neto aktīvi	16 385 308	16 385 308
% no Plāna neto aktīviem	100	100

10. Plāna neto aktīvu termiņstruktūra

2018. gada 31. decembrī, EUR

	Ar atlikušo atmaksas termiņu				Kopā
	Uz pieprasījumu	Līdz 1 mēnesim	No 1 mēneša līdz 5 gadiem	No 5 līdz 10 gadiem	
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	2 398 877	-	-	-	2 398 877
Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	-	15 767 434	316 106	897 427	16 980 967
Uzkrātie izdevumi	-	(113 704)	-	-	(113 704)
Kopā neto aktīvi	2 398 877	15 653 730	316 106	897 427	19 266 140

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

2017. gada 31. decembrī, EUR

	Ar atlikušo atmaksas termiņu				Kopā
	Uz pieprasījumu	Līdz 1 mēnesim	No 1 mēneša līdz 5 gadiem	No 5 līdz 10 gadiem	
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	2 012 870	-	-	-	2 012 870
Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	-	13 548 126	313 314	580 039	14 441 479
Uzkrātie izdevumi	-	(69 041)	-	-	(69 041)
Kopā neto aktīvi	2 012 870	13 479 085	313 314	580 039	16 385 308

11. Ieguldījumu kustība pārskata periodā

2018, EUR	Uzskaites vērtība pārskata perioda sākumā	Palielinājums pārskata periodā	Samazinājums pārskata periodā	Pārvērtēšana pārskata periodā	Uzskaites vērtība pārskata perioda beigās
Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	14 441 479	6 086 208	(2 908 426)	(638 293)	16 980 967
Kopā	14 441 479	6 086 208	(2 908 426)	(638 293)	16 980 967

2017, EUR	Uzskaites vērtība pārskata perioda sākumā	Palielinājums pārskata periodā	Samazinājums pārskata periodā	Pārvērtēšana pārskata periodā	Uzskaites vērtība pārskata perioda beigās
Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	12 132 776	4 743 053	(2 916 649)	482 299	14 441 479
Kopā	12 132 776	4 743 053	(2 916 649)	482 299	14 441 479

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

12. Darbības rādītāju dinamika

	31.12.2018	31.12.2017
Neto aktīvu vērtība, EUR	19 266 140	16 385 308
Daļas vērtība *	1.662000	1.729565
Ienesīgums gadā, %	-3.91%	2.42%
Daļu skaits	11 592 145	9 473 657

* Uzrādītā daļas vērtība ir precīza vienas daļas vērtība noapaļota līdz 6 cipariem aiz komata. Tā var precīzi nesakrist ar finanšu pārskatos atrodamajiem datiem noapaļošanas dēļ.

Ienesīgums aprēķināts kā plāna daļas vērtības izmaiņas pārskata perioda beigās attiecībā pret tās vērtību pārskata perioda sākumā. Šī attiecība ir izteikta gada procentos, kāpinot pakāpē, kur dalāmais ir 365, bet dalītājs – dienu skaits aprēķina periodā.

13. Pensiju plāna dalībnieku skaita dinamika

2018	Dalībnieku skaits
Pensiju plāna dalībnieku skaits 2018. gada sākumā	10 341
Pensiju plāna dalībnieku skaits 2018. gada beigās	11 737
Dalībnieku skaits, kuri iestājušies pārskata periodā	1 700
Dalībnieku skaits, kuri izstājušies pārskata periodā	304
2017	Dalībnieku skaits
Pensiju plāna dalībnieku skaits 2017. gada sākumā	8 834
Pensiju plāna dalībnieku skaits 2017. gada beigās	10 341
Dalībnieku skaits, kuri iestājušies pārskata periodā	1 857
Dalībnieku skaits, kuri izstājušies pārskata periodā	350

14. Pensiju plāna dalībnieku vecuma struktūra

2018. gada 31. decembris						
Vecums gados	<=30	31-40	41-50	51-60	>61	Kopā
Dalībnieku skaits	469	1 938	2 514	3 731	3 085	11 737
2017. gada 31. decembris						
Vecums gados	<=30	31-40	41-50	51-60	>61	Kopā
Dalībnieku skaits	467	1 637	2 118	3 378	2 741	10 341

15. Informācija par ieķīlātajiem aktīviem

Pensiju plāna aktīvi nav ieķīlāti.

**PENSIJU PLĀNA LUMINOR SABALANSĒTAIS PENSIJU PLĀNS
GADA PĀRSKATS PAR 2018. GADU**

16. Procentu likmju risks

2018. gada 31. decembrī, EUR

Pozīcijas nosaukums	Kopā	Ar atlikušo termiņu līdz procentu likmes pārcenošanai	
		Uz pieprasījumu	Bezprocentu
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	2 398 877	2 398 877	-
Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	16 980 967	-	16 980 967
Kopā	19 379 844	2 398 877	16 980 967

2017. gada 31. decembrī, EUR

Pozīcijas nosaukums	Kopā	Ar atlikušo termiņu līdz procentu likmes pārcenošanai	
		Uz pieprasījumu	Bezprocentu
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	2 012 870	2 012 870	-
Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	14 441 479	-	14 441 479
Kopā	16 454 349	2 012 870	14 441 479

17. Darījumi ar saistītajām pusēm

Pārskata periodā Plānam pamatdarbības ietvaros ir bijuši darījumi ar saistītām pusēm.

Par saistītajām pusēm tiek uzskatīti Plāna pārvaldītājs, tā akcionāri, kuriem ir būtiska ietekme pār Plānu, citas sabiedrības, kurās viņiem ir izšķiroša ietekme, Padomes un Valdes locekļi, augstākās vadības pārstāvji, viņu tuvi radnieki un sabiedrības, kurās viņiem ir izšķiroša ietekme.

Darījumu nosacījumi tiek noteikti pēc tirgus principiem.

	2018 EUR	2017 EUR
Atlīdzība līdzekļu pārvaldītājam		
Luminor Asset Management IPAS (Luminor Pensions Latvia IPAS līdz 02.08.2018)	(190 858)	(152 101)
Atlīdzība pensiju fondam		
Luminor Atklātais pensiju fonds AS	(130 131)	(103 705)
Atskaitījumi pensiju fondam		
Luminor Atklātais pensiju fonds AS	-	(11 903)
Atlīdzība turētājbankai		
Luminor Bank AS	(26 026)	(5 663)
Nordea Bank AB Latvijas filiāle	-	(15 078)
Bankas pakalpojumi		
Luminor Bank AS	(41)	(20)
Nordea Bank AB Latvijas filiāle	-	(64)
Nordea Bank Finland PLC	(118)	(403)

18. Notikumi pēc bilances datuma

Laika posmā no pārskata gada pēdējās dienas līdz šo finanšu pārskatu parakstīšanas datumam nav bijuši nekādi citi notikumi, izņemot šajos finanšu pārskatos aprakstītos, kuru rezultātā šajos finanšu pārskatos būtu jāveic korekcijas vai kuri būtu jāpaskaidro šo finanšu pārskatu piezīmēs.

NEATKARĪGA REVIDENTA ZIŅOJUMS

Pensiju plāna “Luminor Sabalansētais pensiju plāns” dalībniekiem

Mūsu atzinums

Mūsaprāt, pievienotajā gada pārskatā ietvertais finanšu pārskats, kas atspoguļots no 10. līdz 37. lappusei, sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par Pensiju plāna “Luminor Sabalansētais pensiju plāns” (Plāns) finanšu stāvokli 2018. gada 31. decembrī un par tās darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Ko mēs esam revidējuši

Finanšu pārskats ietver:

- neto aktīvu pārskatu 2018. gada 31. decembrī,
- ienākumu un izdevumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- neto aktīvu kustības pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī,
- naudas plūsmas pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2018. gada 31. decembrī, kā arī
- finanšu pārskata pielikumu, kas ietver nozīmīgus grāmatvedības uzskaites principus un citu paskaidrojošu informāciju.

Atzinuma pamatojums

Mēs veicām revīziju saskaņā ar Latvijas Republikā atzītajiem Starptautiskajiem revīzijas standartiem (SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā *Revidenta atbildība par finanšu pārskata revīziju*.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekošu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Neatkarība

Mēs esam neatkarīgi no Plāna saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (SGĒSP kodekss) prasībām un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām ētikas prasībām, kas ir spēkā attiecībā uz mūsu veikto finanšu pārskata revīziju Latvijas Republikā. Mēs esam izpildījuši mūsu citus SGĒSP kodeksā noteiktos ētikas pienākumus un Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautās ētikas prasības.

Ziņošana par citu informāciju, tai skaitā Līdzekļu pārvaldītāja ziņojumu

Cita informācija ietver:

- a) ziņojumus, par kuriem ir atbildīga Līdzekļu pārvaldītāja vadība:
 - Līdzekļu pārvaldītāja ziņojumu, kas sniegts pievienotā gada pārskata 4. lappusē,
 - Paziņojumu par ieguldījumu pārvaldes sabiedrības valdes atbildību, kas sniegts pievienotā gada pārskata 7. lappusē,
- b) Turētājbankas ziņojumu, kas sniegts pievienotā gada pārskata 8. lappusē,

bet tā neietver finanšu pārskatus un mūsu revidenta ziņojumu par tiem.

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem neattiecas uz gada pārskatā ietverto citu informāciju, tai skaitā Līdzekļu pārvaldītāja ziņojumu.

Saistībā ar finanšu pārskatu revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar augstāk norādīto citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskatu informācijas vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Attiecībā uz Vadības ziņojumu mēs arī veicām procedūras atbilstoši Revīzijas pakalpojumu likuma prasībām. Šīs procedūras ietver izvērtējumu par to, vai Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumu Nr. 100 "Privāto pensiju fondu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi" prasībām.

Pamatojoties uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt, visos būtiskajos aspektos:

- Vadības ziņojumā sniegtā informācija par pārskata gadu, par kuru ir sagatavoti finanšu pārskati, atbilst finanšu pārskatiem, un
- Vadības ziņojumus ir sagatavots saskaņā ar Finanšu un kapitāla tirgus komisijas noteikumu Nr. 100 "Privāto pensiju fondu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi" prasībām.

Papildus tam, ņemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par Plānu un tā darbības vidi, mums ir pienākums ziņot, ja mēs esam konstatējuši būtiskas neatbilstības Vadības ziņojumā un citā informācijā. Mūsu uzmanības lokā nav nonācis nekas, par ko šai sakarā būtu jāziņo.

Vadības un personu, kurām uzticēta Plāna pārvaldība, atbildība par finanšu pārskatiem

Līdzekļu pārvaldītāja vadība ir atbildīga par šo finanšu pārskatu, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, sagatavošanu un par tādu iekšējo kontroli, kādu vadība uzskata par nepieciešamu, lai nodrošinātu finanšu pārskatu, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības, sagatavošanu.

Sagatavojot finanšu pārskatus, vadības pienākums ir izvērtēt Plāna spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības atbilstoši skaidrot apstākļus saistībā ar Plāna spēju turpināt darbību un piemērot darbības turpināšanas principu, ja vien vadība neplāno likvidēt Plānu vai pārtraukt tā darbību, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas Plāna likvidēšanai vai darbības pārtraukšanai.

Personas, kurām uzticēta Plāna pārvaldība, ir atbildīgas par Plāna finanšu pārskatu sagatavošanas pārraudzību.

Revidenta atbildība par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskati kopumā nesatur kļūdu vai krāpšanas izraisītas būtiskas neatbilstības, un izsniegt revidenta ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka, revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdu rezultātā, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti paredzēt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šiem finanšu pārskatiem.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un ievērojam profesionālo skepsi. Mēs arī:

- Identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatos varētu būt krāpšanas vai kļūdu dēļ radušās būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas krāpšanas rezultātā radušās būtiskas neatbilstības, ir augstāks, nekā kļūdu izraisītām būtiskām neatbilstībām, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, ar nodomu neuzrādītu informāciju, nepatiesi uzrādītu informāciju vai iekšējās kontroles pārkāpumus.
- Iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Plāna iekšējās kontroles efektivitāti.
- Izvērtējam pielietoto grāmatvedības uzskaites politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību.
- Izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Plāna spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidenta ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatos sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidenta ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Plāns savu darbību var pārtraukt.
- Izvērtējam vispārēju finanšu pārskatu izklāstu, struktūru un saturu, ieskaitot pielikumā atklāto informāciju, un to, vai finanšu pārskati patiesi atspoguļo pārskatu pamatā esošos darījumus un notikumus.

Mēs ziņojam personām, kurām uzticēta Plāna pārvaldība, tostarp par plānoto revīzijas apjomu un laiku un par svarīgiem revīzijas novērojumiem, ieskaitot būtiskus iekšējās kontroles trūkumus, kurus mēs identificējam revīzijas laikā.

PricewaterhouseCoopers SIA
Zvērinātu revidentu komercsabiedrība
Licence Nr. 5

Ilandra Lejiņa
Atbildīgā zvērinātā revidente
Sertifikāts Nr. 168
Valdes locekle

Rīga, Latvija
2019. gada 15. martā